

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIYATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-
ÉVRE 9 P., FÉLÉVRE 18 P., ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLER. VASÁRNAP 24 FILLER

XV. ÉVFOLYAM, 295. SZÁM,

Debrecen, 1938 december 30 péntek

ARA: 12 FILLER

Mit akarnak a szlovákok?

Még alig múlt el két hónap a bécsi döntés óta, amelybe való belenyugvást magára nézve eleve kötelezőnek ismerte el Cseh-Szlovákia, máris számtalan jelenség és tény mutat arra, hogy a békülékenységnél azt a szellemét, mely Magyarországot vezette a szlovákok irányában, nem viszonozzák odaát. Sőt ellenkezőleg, kívülről izgatják és bujtogatják a magyarság milliói tömegeivel hozzánk került kevésszámú tót lakosságot. A bujtogatás és izgatás vezetett a nagysurányi eseményekhez. A magyar kormány diplomáciai úton magyarázatot kért emiatt a prágai kormánytól, meg is jelölték az események okát, azt, hogy magasállású szlovák politikusok írásban és a szlovák rádió keresztül folytatják az izgatást a magyarországi tót lakosság körében.

Annál feltűnőbb a szlovák politikusok magatartása, mert mindnyájan tanak lehetünk arra, hogy magyar részről a bécsi döntés óta a legesekélyebb momentum sem merült fel, melyben a szlovákság kifogásolnivalót találva. Belenyugdunk a bécsi döntéskör határozatába, bár még mindig magyar véreink nagyszámmal maradtak túl a határokon, bár jogos követeléseink egy része kielégítetlen maradt. Összeszorítottuk szánkat és mértéket tartottunk, pedig ezer év jogán követelhetjük volna régi határainkat, bár a népek örendelkezési joga és elve alapján megkövetelhetjük volna, hogy a hovatartozandóság felől kérdeztessék meg a kérdéses területen élő lakosság. A történelmi jog érvényesítése helyett megelégedtünk az aktualitást nyert népi elv gyakorlati alkalmazásával, holott nekünk többet és teljes igazságot csak a történelmi jog érvényesülése jelentett volna. *Mi ezer év jogát állíthatuk volna a szlovákok hátszéki különállásából magyarságot jog ellenében.*

És most előállnak egyes túlzó szlovák politikusok és bujtogatják a tótokat, kik velünk századok minden örömeiben és bánataiban együtt voltak velünk. A bujtogatás eredménye, hogy beleviszik egyes könnyen félrevezethető csoportokat elszakadási törekvésekbe. A nagysurányi tüntetés és nyílt szembeszállás a magyar hatóságokkal semmiesetre se fedi a hozzáunk visszakértült tótok többségének felfogását, de az elszigetelt jelenség is elég arra, hogy magyar részről a legjelöltebb tiltakozás hangozzék fel a kívülről jövő bujtogatás ellen. Egyes szlovák politikusok könnyen elsajátíthatják a bécsi módszereket, a mérteggelkülönböző fajtáit, de vegyék figyelembe, hogy ezek a módszerek katasztrófába sodorták a bécsi Csehországot és ne igyekezzenek

Chamberlain: Anglia felfegyverkezett, de békét akar

London, dec. 29. Chamberlain miniszterelnök újévi üzenetében ezeket mondotta:
— Fegyveres erőnk alapján kijelenthetjük, hogy barátságot keresünk minden néppel, hogy a józan ész és becsületes eljárás szellemében állunk velük szemben. Az 1938. év eseményeiről szólva Chamberlain elutasította azt a né-

zetet, hogy a háboru elkerülhetetlen és hogy Angliának csupán egy feladata van, felkészülni a háborura. Reméli, hogy a nemzetközi kérdéseket a megbékélés és együttműködés szellemében meg lehet oldani.
Az üzenet végén kiemeli a brit fegyverkezés fejlesztését és gyorsítását, majd a következőket mondja:

— Késedelmekről és az óvatosságokról elhangzott beszédek okozta bizonyos téves benyomások kiküszöbölése céljából szeretném még megjegyezni, hogy fegyverkezési terveinkkel már annyira előrejutottunk, hogy ha szükség lenne, már ma teljesíthetnénk kötelezettségeinket szövetségeseink a birodalom és önmagunk iránt.

Románia új külpolitikáját ismertette az új külügyminiszter

Bukarest, dec. 29. Orient Radio. Caffencu külügyminiszter ismertetőt adott Románia külpolitikájáról. A külügyminiszter többek között ezeket jelentette ki:
Románia békepolitikát követ, változatlanul azon a véleményen van Románia, hogy a békét és emberiséget a nemzetek kölcsönös együttműködésével meg lehet valósítani. A mi békeszeretünk — mondotta a külügyminiszter — számol a mostani körülményekkel s érdeklődéssel, rokonszenvvel kíséri minden erőfeszítést, amelynek

célja a barátság és közeledés a nagy nyugati hatalmak és közép-európai államok között.
A külügyminiszter ezután dicsőítette Olaszország alkotó erejét. Románia továbbra is szövetségben marad Lengyelországgal, hű barátsággal viseltetik Csehország népe iránt és minden téren együttműködik jugoszláv szövetségeseivel. Arra fog törekedni, hogy a lehető legjobb barátság-ra jusson más szomszédos dunai államokkal is, olyan mértékben, ahogy ezek felismerik a közös ér-

dek és szolidaritás szükségességét. A kisebbségek kérdéséről szólva kijelentette a külügyminiszter, hogy az alkotmány és törvények értelmében valamennyi kisebbség is élvezni fogja az ország alkotmányában és törvényeiben nekik biztosított és szavatolt jogokat. Románia a maga kötelezettségeit feltétlen független és területi sérthetlenség alapján teljesíti. Az utóbiakra nézve egyetlen román ember sem enged megesorbitást.

Olaszország követeléseit 4 pontban

Páris, december 29. Bonnet külügyminiszter tegnap Sir Eric Phipps angol nagykövettel az angol államférfiak januárra tervezett római látogatásáról tárgyalt. A sajtó egyhangzó értesülései szerint Chamberlain angol miniszterelnök nem fog közvetítő szerepre vállalkozni Franciaország és Olaszország között.

Az *Oeuvre* jelentése szerint Bonnet és Sir Eric Phipps megbeszélésén a nagykövet pontosan körvonalazta Chamberlain és lord Halifax római megbeszéléseinek programját. Az angol miniszterelnök nem érinti Rómában a francia-olasz kérdéseket. A lap londoni-olasz hivatalos körökből nyert értesülése szerint Olaszország miniatális követeléseit ma a következő

- pontokban foglalhatók össze:
1. Franciaország átengedi a Desibuti—addiszabebai vasútvonalat.
 2. Olaszország szabad körzetet és szabad kikötőt kap Desibutiban. A szabad körzetben munkát vállaló vagy telepedő olaszok, olasz állatállatok rendkívüli jogokat fognak élvezni.
 3. A Szezi-esatorna irányításában Olaszország Franciaországgal és Nagybritanniával egyenlő mértekben vehet részt.
 4. A tuniszi olaszok helyzetét új alapokon szabályozzák és módol nyújtanak arra, hogy újabb száz ezer olasz telepedhessék le Tunisz területén és az ottlakó olaszokat ottlakozott kisebbségnek nyilvánítsák.

Londoni politikai körökben úgy vélik — írja a lap —, hogy Franciaország csak a Desibuti vasútvonalra és a Szezi-esatornára vonatkozó követeléseket teljesítheti.

A sajtó ma reggel általában hangoztatja, hogy a francia-olasz elmentéket békés úton is meg kell oldani.

A francia-olasz tárgyalások számára a kapu továbbra is nyitva áll — írja az *Excelsior*. — Viszont a tárgyalások sikere érdekében okos dolog volna előzetesen megjavítani a francia-olasz légkört.

A francia-olasz kérdéseket a francia birodalom területi épségének tisztelgetben tartása mellett háború nélkül is rendezni lehet — írja a *Liberté*. — A feladat a külügyminiszteriumokra és a diplo-

utánozni azt a rendszert, mely véglegesen megbukott.

Ha a szlovákok jóviszonyban akarnak élni velünk, ne Benest utánozzák, hanem vegyék követendő példának azt az entelkedett

szellemet, melyet a náluk maradt magyarság vezetője, gróf Esterházy János tanusít, kövessék azt a higgadt magatartást, melyet a hivatalos magyar külpolitika gyakorol, vegyék mintának a magyar

közvélemény megértő jóindulatát től testvéreink iránt és akkor békében megférhetünk egymás mellett, de ha nem azt teszik, akkor egyszer a magyar törtélemnek is vége szakad.

GÉPTŐL A KÉPIG
MINDENT MEGKAP
UNGAR OPTIKAI ÉS FOTO SZAKÜZLETÉBEN
SZÉCHENYI U. 1.
TAKARÉKOSSÁGI TAG

matákra hárul.

A *Journal* londoni értesítése szerint *Cambon* londoni francia ügyvivő tegnap ismertette az angol külügyi hivatalal a legutóbbi francia-olasz jegyzékváltást. A jegyzék zövegéből kiténik, hogy Franciaország hajlandó az 1935. évi egyezmény keretei között rendes diplomáciai úton tárgyalást kezdeni Olaszországgal, azonban elzárkózik mindennemű területi engedmény elől.

Francia katonai intézkedések

Páris, december 29. Hivatalosan is megerősítik már azokat a híreket, hogy Franciaország fokozza a Francia-Szomáliföld partvidékének védelmét.

A francia kormány hadihajókat küldött a partvidék védelmére és egyben egy szenegálneger zászlóaljot is útnak indít Dzsibutiába.

A francia gyarmatügyi miniszterium hivatalos jelentésben közli, hogy szombaton a marseillei kikötőből egy szenegálneger zászlóalj indul el Dzsibutiába. A csapatokat a »Sphinx« és a »Chantilly« eszaki szállító gőzösök viszik a Francia-Szomáliföld kikötőjébe. Ugyancsak hivatalosan közlik, hogy az »Epervier« torpedóromboló útnak van Dzsibuti felé. Mintán ez a

hadihajó gyorsabb járatú, mint a »D'Iberville« ágyúszázad, amely szerdán futott ki a beirenti kikötőből, a torpedóromboló már esütőtörőkön, vagy legkésőbb pénteken megérkezik a Francia-Szomáliföld fővárosába, Dzsibutiába.

A francia lapok ma szenzációs beállításban közlik ezeket a híreket.

Az *Epoque* azt írja, hogy Franciaország megerősíti Dzsibuti kikötőjét és a Francia-Szomáliföld partvidékét.

Az *Excelsior* szerint esupán elővigyázatossági rendszabályról van szó, amelyet nem szabad eltúlozni. Az »Epervier« torpedóromboló és a »D'Iberville« gyarmati ágyúszázad útját a Vörös-tengeren keresztül nem lehet flottatüntetésnek tartani. Ugyanúgy a szenegálneger-ek útját sem, mert annak a szenegálneger zászlóaljának, amely szombaton elhagyja Marseille kikötőjét, tulajdonképpeni helyőrségi állomáshelye a Szomáliföld, úgy-hogy a zászlóalj kiküldése nem jelenti azt, mintha expedíciós hadsereg indulna útnak.

A félhivatalos *Petit Parisien* óriásbetűs felírású cikke szintén hangoztatja, hogy esupán elővigyázatossági katonai rendszabályokat hajtanak végre a Francia-Szomáliföld partvidékén.

Chamberlain január 11-én érkezik Rómába

Róma, dec. 29. Chamberlain miniszterelnök és Halifax külügyminiszter látogatásának rendjét nagy vonalaiban már megállapították. Az angol miniszterek január 11-én délután érkeznek meg. Este vacsora lesz a Venezia palotában, majd nagy fogadás. Az angol miniszterek másnap délelőtt a

Quirinalban reggeliznek, este pedig diszelszadás lesz az Operában. A pápánál 13-án jelennek meg kihallgatáson, azután villásreggelin a vatikáni angol követnél. Este az angol nagykövetségben lesz vacsora. Chamberlain és Halifax január 14-én délután utaznak el Rómából.

Imrédy miniszterelnök ma beszél Onodon

Miskolc, december 29. Vitéz Imrédy Béla miniszterelnök pénteken kormánya több tagjának és számos országgyűlési képviselőnek kíséretében érkezik meg Miskolcra, majd bejárja az ónodi kerület községeit, ahol elmondja programbeszédét. A miniszterelnököt Mezőkövesden *Szentiványi Ferenc* főszolgabíró üdvözlö. Miskolcon nagyszabású fogadtatást készítenek elő a miniszterelnök és kísérete részére. Miskolcra 10.13 órakor fut be a gyorsvonat. Az állomáson dr. *Fekete Bertalan* polgármester a város és dr. *Várnay Bertalan*, a mis-

kolci járás főszolgabírája a járás közönsége nevében köszönti a miniszterelnököt. Az ünnepélyes fogadtatás után a miniszterelnök és kísérete gépkocsiba szállva Hejőcsaba községbe hajt, ahol az állami iskolában elmondja első programbeszédét. Délután egy óraker Felsőszöleára, majd Alsószöleára megy a miniszterelnök, innen pedig Onodra, ahol 2 óraker mondja el a magyar bel- és külpolitika minden programját átfogó programbeszédét. A miniszterelnök délután 5 óraker indul vissza Miskolcra.

Varsó, december 29. Hivatalosan közlik Prágából: A prágai lengyel követ személyesen eljárt a cseh külügyminiszternél a cseh terroristáknak lengyel határőrök ellen elkövetett merénylete ügyében. A lengyel követ azt a választ kapta, hogy a cseh kormány a lengyel határvidéket rendezni fogja és Sziléziába rendőrfelügyelőt küld ki, hogy a vizsgálatot megindítsa.

A lengyel követ a cseh külügyminiszterrel eszmeeserét folytatta pénteken.

Az Újévet köszöntjük sörrel a Páll sörözőben

Sörözéshez Erdélyi lángos. Asztalfoglalás T. 26-85

Miskolc új főispánja a krisztusi erkölcs érvényesülését hangoztatta

Miskolc, december 29. Miskolc törvényhatósági bizottsága esütőtörök délben díszközgyűlés keretében iktatta be a város új főispánját, *Homorgdy Lichtenstein Lászlót*.

Fekete Bertalan üdvözlésére *Lichtenstein* főispán válaszolt, elmondotta székfoglaló beszédét. Többek között a következőket mondta:

— Működésemet a hazafias kötelesség, az áldozatkészség, a megértés fogja vezérelni. A nemzeti erők és lelkek egyesítésének nagy munkájából a magyar nemzet se vonhatja ki magát. Ezt az irányt kívánom én is képviselni annál is inkább, mivel a keresztény magyar nemzet jobboldal szolgálatára és követése volt mindig vezető gondolatom, abban az időben is, amikor ennek hirdetése kevésbé volt népszerű.

— Az általam képviselt kor-

mányzati rendszer egy nagyobb, új, boldogabb, szociálisan kiegyensúlyozottabb Magyarország felépítése érdekében faradozik üngyszólván éjt is nappalla téve. *Mindék vonatkozásban szükségesnek tartom a krisztusi erkölcs érvényesülését, a hivatali és gazdasági életben, mert csak ez vezethet bennünket a jobb jövő felé. A múlt érdemeit tisztelni, hagyományait méltányolni. Miskolc közönségének szintén elsőrendű hazafias kötelessége.*

— A különböző politikai felfogásokat tiszteltben tartom, saját elgondolásaimat a meggyőzés erejével akarom hirdetni. *Békességet, megértést hirdetek, az ellentétek kiegyenlítésének szükségességét, egymás kölesönös megbecsülését. A nyugodi munka megteremtésének lehetőségét kívánom feladatommá tenni.*

VÁSÁROLJA

ÖN is **Benjáts** SAJÁTKÉSZÍTŐNYŰ

kötött árúit!

Ciano belgrádi látogatása

A magyar határ szomszedságában lesz a vadászat

Belgrád, december 29. *Ciano* gróf olasz külügyminiszter legközelebbi belgrádi látogatása alkalmával *Sztojadinovic* miniszterelnök vendége lesz vadászatban. A vadászatot a magyar határ szomszedságában, az Észék közelében fekvő helyre királyi uradalomban tartják. A helyre kastély, ahol az olasz külügyminiszter lakása lesz, *Frigyos*

főherceg birtoka volt. A kormányhoz közelálló *Novosti* azt írja, hogy *Ciano* olasz külügyminiszter legutóbbi budapesti látogatása *Jugoszlávia szempontjából is nagyfontosságú volt.* *Ciano* külszöbönálló jugoszláviai látogatása során ki fogják mélyíteni a *Ciano* és *Sztojadinovic* között 1937-ben megkötött belgrádi egyezményt.

Halál a karácsonyi táncmulatságon

December 26-án éjjel *Rakamaz* községben az ünnep alkalmával táncmulatságot rendeztek, amelyen résztvett *Weis János* 21 éves és *Bodnár Ignác* 25 éves *rakamazi* lakosok is. — Táncmulatság közben a teremben verekedés keletkezett és a verekedés során valaki *Weis Jánost* megszurta, aki a helyszínen meghalt. A esendőség *Bodnár Ignácot*, akit *Weis* megszurásával gyanúsítanak, őrizetbe vették. *Bodnár* tagad.

Németország önkormányzatot követel a Memel-vidéken

Varsó, dec. 29. A litván külügyminiszter jannár elején Berlinbe fog utazni, hogy a német birodalmi külügyminiszterrel a német-litván viszonyról tanácskozzék, különös tekintettel a Memel-kérdésre. Német részről határozottan hangsúlyozzák, hogy Németország nem kívánja a Memel-területet bekebelezni, de ragaszkodik ahhoz, hogy a Memel-tartományban lakó németek önkormányzatot kapjanak. Ennek a követelésnek jogos voltát a memeli tartománygyűlési választások eredménye igazolta.

Hungária filmszínház

MA UTOLJÁRA

a 2 izgalmas, kalandos film:

1. **Bestiák birodalma**

Konf.: PLUHAR ISTVÁN.

2. **Préri meghódítása**

SZINES kísérők!

Előadások: 5, 7, 9 óraker!

V i g s z i n h á z

A legremekebb új magyar vigjáték:

Nincsenek véletlenek

Turay Ida — Szilassy László, Juhász József a főszerepekben

1938. december 30., péntek

Világmarkás gumicsizmák

zippzáras kivitelben ismét minden számban kaphatók!

Gyermekcsizmák, vadász- és gazdacsizmák fényes és matt kivitelben nagy választékban

KONTSEK cipőüzletben
(Takarékosság tagja.)

A debreceni cipészek, bőriparosok és kereskedők egyhangulag tiltakoznak a Bata gyár letelepedése ellen

Súlyos kijelentések hangzottak el a Bata gyár termelési rendszere és antiszociális üzletpolitikája ellen. Hatszázezer magyar lélek megélhetését veszélyeztetné a Bata gyár.

Az Ipartestület dísztermét zsúfolásig megtöltötték a cipész-, bőriparosok és kereskedők a Bata-letelepedés elleni tiltakozó nagygyűlésen.

Bobák Gábor elnökölt, megjelentek **Dr. Orosz Árpád** tanácsnok, **Dr. Koller József** iparhatósági biztos, **Dr. Olasz Vilmos** kamarai titkár, **Galamb Ferenc** ipartestületi elnök, **Lechner Lajos** jegyző, **Benyáts Emil** nagykereskedő. A rendőrség részéről **Szlávy Gyula** rendőrkapitány jelent meg.

Bobák Gábor nyitotta a gyűlést és üdvözölte a megjelenteket, megköszönte a sajtó támogatását, melyet a mozgalom sikere érdekében kifejtett.

Dr. Orosz Árpád tanácsnok a polgármester nevében üdvözölte a gyűlést. Kijelentette, hogy ha a polgármesternek mulik — megbízásából közli —, minden meg fog történni, hogy a debreceni iparosok újabb nehézségek miatt ne szenvedjenek. (Eljenzés.)

Egy akarattal

Galamb Ferenc elnök az iparosok szervezkedésének nagy fontosságáról beszélt.

— Ugy látszik, földrengésnek kellett jönnie, hogy a vidéki és helyi iparosok ilyen nagy számban megmozduljanak. Batának kellett jönnie, hogy a cipésziparosok felébredjenek. Kívánja, hogy ez a felébredésük állandó legyen. A kormány és felügyeleti hatóság segít, ha látja, hogy a bajokkal együtt erővel a maguk boldogulásáért. Hiszi, hogy a jövőben összetartással látnak a kérdéseik megoldásához.

Hogy dolgozik a Baia gyár

Weintraub Jenő ismertette a nagygyűlés tárgyát. A Bata-gyár meg akarja hódítani a magyar piacot. Eddig nem sikerültek a terveik, most azonban azt hiszi,

hogy mivel Ersekujváron gyára van, megvetheti itt a lábát. Bata az amerikai Ford gyárhoz hasonlóan szalagrendszerrel dolgoztatja a munkásokat, tehát hihetetlenül rövid idő alatt készít el igen olcsón egy pár cipőt.

Batánál csak gyerekek, nők dolgoznak, mert a fejlett géptechnikához nem kellene szakmunkások. A Bata gyárnak az a nagy ereje, hogy Csehországban adót nem fizet. Az államtól óriási támogatást élvez. 500-600.000 ember megélhetését veszélyezteti a Bata gyár, amely 32.000 lábbelikészítő iparos, segédek, családtagok kenyerét veszi el. Ha Bata letelepszik, börgyárat, textil-, kaptafasztb. gyárat fog csinálni s bár ezzel a sok fióküzlettel embereknek ad kenyeret, de ez nem áll arányban a tönkremenő 600.000 magyar lélekkel. De a nagyvállalat adóban sem fizet annyit, mint sok ezer kisiparos.

Mindent el kell követnünk, hogy a kormány ne engedje meg a Bata letelepedését.

A francia cipőiparosokat is tönkretette Bata

Gál József nyolc évvel ezelőtti franciaországi tapasztalatai alapján világítja meg a sivar jövőt, mely a cipésziparosokra vár: ki kell majd vándorolni. A francia cipőiparosokat is tönkretette Bata, itt ne adjanak helyet neki! **Gál József** járt a Bata gyárban is és látta, milyen üzemet folytatott a munkásokkal. (Taps.)

A Bata cipők minősége

Mester Lajos: Tudjuk, hogy Csehország milyen ellenségünk volt, ilyen körülmények közt a magyar kormány nem lehet udvarias. Összehasonlítva a magyar cipész munkájának nagy értékét a Bataéval, aki — azt állítja — rossz vászonecipőt adott el antilop cipőként egy debreceni embernek is. Mi a háborúban szenvedtünk, a csehek hasznát húzták, míg mi éhezünk. Akárhogy szalad Bata,

— Az emésztőszervek megbetegedéseinek kezelésénél reggel éhgyomorra egy pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvizet abszolút megbízható használatra ajánljuk, amelynek hatása igen kellemes. Kérdezze meg orvosát.

NAGY SZILVESZTER

az Arany Bikában

Asztalrendelés: éttermi főpincérnél vagy tel. 27-99.

és Kereskedelmi Társaság (röviden CIKTA) felvett név alatt, mint látszólag új alakulat állgylettel vette át külsőleg a Bata vállalat összes üzleteit az Ersekujvári cipőgyárral együtt. Késztelenül azzal a céllal, hogy ami nem sikerült nekik ezelőtt tíz évvel, becsémpéssze magát Magyarországra területére és folytassa azt a pusztító tevékenységet, most már az egész ország kézműves lábbeli iparosság tönkretetésére.

A Bata vállalat működésének mindenütt ugyanaz a pusztító hatása van, ahol a lábát meg tudja vetni. Arról van tehát most szó, hogy nemcsak a felvidéki, már-már kipusztult kézműves lábbeli készítő iparosság nem tud életrekelni, hanem teljes bizonyossággal tönkre megy erkölcsileg s gazdaságilag

Szilveszterre

Rádió
Gramofon
Lemez

Kölcsönzésről

már most gondoskodjék
Soltész - Kálmán-ter 2.

Antiszociális gyárnak nem lehet helye Magyarországon

Benyáts Emil: A cipőkereskedők szívesen támogatják a Bata-ellenes mozgalmat. Annyi szociális intézkedés történt nálunk, hogy nem is hiszem, hogy a kormány megengedné a letelepedést. Ha itt a szociális irányzat dominál, nem lehet, hogy a kormány ilyen antiszociális gyárnak idejövését megengedje.

Kovács Ferenc timármester tudja, mit jelent a bőriparosokra, ha Bata idejön. Kéri az iparosokat, ne legyen szalmaláng a mozgalom! Ha nem tartanak ki, beadhatják az ipart.

Bobák Gábor szólt végül a kérdéshez. A technika már elvette az iparosok munkájának felét, a megmaradt rész felét pedig a gumi- és hőszimák veszik el. Mikor ilyen siralmas az életünk, akkor jön egy rabló, aki elveszi azt is, amiből tengődünk. A kormány mentse meg a becsületes magyar iparosokat, akik gyermekeket nevelnek a nemzetnek. (Taps.)

Ezután **Hajdu József** felolvasta a következő határozati javaslatot:

A határozati javaslat

A magyar lábbeli készítő iparosság arról a megdöbbentő tényről értesült, hogy a visszaesett felvidéki területen a cseh Bata cipőgyári vállalat új elnevezés alatt visszamaradt és működését tovább folytatja. Mindannyiunk előtt ismeretes, hogy ez a cseh vállalat amelynek Ersekujváron cipőgyára és a visszaesett területen kb. 160 cipő-eláruló üzlete van, működése területén a kézműves lábbeli készítő iparosságot erkölcsileg és gazdaságilag teljesen tönkretette, mert nem csak új lábbelik készítésének lehetőségétől fosztotta meg, hanem még a javítási munkák terén is, mint hatalmas versenyhátrányt okozott.

Megállapítottuk hitelesen, hogy az a cseh Bata vállalat a csehuralom utolsó óráiban festette át magát és Cipőgyár

az egész kézműves lábbelikészítő ipar, amely pedig a mai egyébként is nehéz viszonyok közepette mégis kiválóan tudott alkotni nemcsak hazai, hanem nemzetközi viszonylatban is. Most már a Felvidékkal együtt mintegy 32.000 magyar kézműves lábbeli készítő iparosnak és családtagjaiknak együtt 120.000—140.000 magyar léleknek a jövőjéről, megélhetéséről van szó, kik egyrészt nagyszámú katonát szolgáltatnak a hazának, másrészt valamelyes megélhetésük biztosítása mellett, mint fogyasztók is nagyban hozzájárulnak a magyar ipar és kereskedelem tehát a nemzetgazdaság vérkeringésének táplálásához.

A 32.000 magyar kézműves lábbeli készítő iparosság tehát a legjelentősebb életlehetőségének biztosítása érdekében a legerélyesebben tiltakozik a cseh Bata vállalatnak bármilyen átvételével szemben a felvidéki kézműves lábbeli készítő iparosság új életrekelthetőségének s az egész magyar lábbeli készítő iparosság fennmaradásának a biztosítása érdekében tehát azt kérjük Nagyméltóságod útján a magyar kormánytól, hogy a CIKTA elnevezés alatt visszamaradt cseh Bata vállalat működését a legsürgősebben megszüntesse. — (Eljenzés.)

A határozati javaslatot egyhangúlag elfogadták **Mester Lajos** módosításával, hogy a Bata munkáit foglalkoztatni tudja a magyart ipar.

Dr. Olasz Vilmos kamarai titkár bejelentette a kamara akcióját, melyet december elején indított, hogy a kormány a Bata gyár letelepedését gátolja meg.

A nagygyűlés **Bobák Gábor** zárószavaival ért véget.

— Vatikán városból jelentik: XI. Pius pápa csütörtökön kihalgatásou tegadta a szentszéknél akadémiai diplomáciai vezetőket, akik az Újév alkalomával kifejezték kormányuk lojalitását.

Szilveszterkor is a sörzóna 40 fillér a Páll sörözőben

Asztalfoglalás T. 26-85

A XX. század egyik viharsarka

Irta: ORTUTAY TIVADAR
(Befejező közlemény.)

Ungvár, 1938 december hó.
A nyugodtabb, biggadtabb és komolyabb ruszinok, akik a magyarsággal való együttműködésben látják csak biztosítva az itt élő ruszinok kulturális, gazdasági, vallási és politikai jogait is, idegenkednek a nagy- orosz és ukrán irányzattól. Szentül hiszik, hogy népük kultúrájában előre haladhat akkor is, ha fejlesztői ősai nyelvét, a ruszint (ruthént) figyelembe véve az idők folyamán szükségessé vált nyelvújítást is, mint ahogyan ez más népeknél előfordult. Ez az ősi ruszinizmus felel meg a lakosság 80 százaléknak. Ezek nem szívesen veszik az új u. n. „kárpat-orosz” elnevezést sem, mert ez ellenkezik Duchnovics Sándor ruszin himnuszával, aki így kezdi a ruszinok nemzeti dalát: „En ruszin voltam, vagyok s leszek!” (azaz: já rusziju byl, jeszm i budu!) Ennek az irányzatnak sok hívője van különösen a papság, tanítóság és a földműves nép túlnyomó részében. Ez az irányzat kizárólag az ezeréves magyar-ruszin testvériség jegyében óhajt hűvéseket élni, megtartva a maga tradicionális hitét, vallását, rítusait, kulturális fejlődését. Ezt a középúton haladó nyelvet beszéli az összlakosság 80-90 százaléka. Egyik hetilapja a „Nedilja” (Vasárnap) e nyelven íródott és nagy beállott változás következtében szűnt meg, miután olvasó táborát kint rekedt a határon túl s anyagi támogatás híján a megmaradt ruszinok nem képesek a lapot fenntartani.
Ezen őslakos ruszin irányzatnak a létjogosultságát Kárpátalján igazolják az is, hogy pl. a lengyel népszámlálás adatai szerint a nagyoroszok és ukránok mellett még 1.219.600 ember vallotta magát kizárólag ruszinnak. Ugyanígy lenne ez Kárpátalján is, ha valaki ilyen formában tenné fel a ruszin népnek a kérdést. Elenyésző kisebbségben maradna úgy a nagyorosz, valamint az ukrán irányzat is.
A közép-európai politika egyik legnagyobb mérlegkeverője, dr. Benes Eduard, külügyminiszter korábban Ungváron járt 1934-ben és nagy érdeklődéssel olvastatott fel a meghívottak előtt és a ruszinok nyelvi harcára vonatkozólag a következő megállapítást: „A jelenlegi kultúr harcban ez a kis szláv nép megoszlik a nagyorosz, — az ukrán — és a helyi ruszin orientáció között.” Majd így folytatta: „ezek a nyelvi harcok politikai élükkel a határokon túli való húzásával Ukrajna és Oroszország felé meg kell, hogy szűnjenek, mert ez merő fantázia, aminek nincs és nem is lehet komoly, reális politikai alapja!”
Sokban nem volt Benesnek igaza, de ebben az egyben teljesen fedi a megállapítását a kárpátaljai ruszinság abszolút többségének az álláspontját. Ezt az álláspontot kell elfoglalni a kérdésben a magyar mértékadó köröknek is, mert ez felel meg a magyarság létérdekeinek is. Ez ellen a ruszinság köréből csak azok vannak, akik hivatalosan a népvézéri pózban tetszelegnek, de a nép akarata ellenére és kizárólag az ő becsúgyó,

egoista érdekeinek kielégítése céljából. Ha a zavarosban való halásznak az ideje egyszer lejár és a nép függetlenül és szabadon nyilváníthatja ki majd akaratát, akkor e népvézéri nyomtatlanul fognak eltűnni a történelem útvesztőjében. — Sajnos ma még az elenyésző kisebbség uralmát kénytelen tűrni a jobb sorsra érdemes nép, mert mögötte áll az idegen zsoldos katonaság. De ez sem tarthat örökké.

Feltehetően valaki a kérdést, mikor és hogyan került egymás mellé a magyar és a ruszin? E problémával t. i. igen sokat foglalkozik a nemzetközi sajtó. Rövid dióhéjban választ adok a kérdésre, ami nem az egyéni fantáziám szüleménye, hanem komoly, ismert történettudósok munkáinak lelkületes tanulmányozásából fakadó megállapítás.

A magyarok bejövetelekkor hatalmas erdőséget találtak itt, ahol most a ruszinok melibus dalától hangos a rét és mező. Az egykori őserdő a ruszin erdei munkások csákányainak a visszahajlóját hozza felénk. A későbbi magyar földesurak kultúrát akartak behozni a rengeteg őserdőbe és a lakatlan vidéket be akarták telepíteni szorgalmas neppel. A birtokaik bemenésztését vállalkozókra bízták, akiket Máramarosban, Ungban és Beregben kenezelemek hívtak, míg Sáros és Zemplén megyékben solteszoknak. A történelmi okmányok és feljegyzések szerint a ruszinok zöme a XII. század végén és a XIII. század elején került a földesuri birtokra, mint telepes. Nyelvük és népviseletük alapján a legelőbbjükől ma is meg lehet állapítani, hol volt eredeti hazájuk. Így pl. a máramarosi huculok a velük szomszédos bucovinai és halicsi huculok közül valók. A bojáknak nevezett beregi és ungi hegylakók a halicsi bojákból rajzottak ki. A zempléni lemákok, valamint a sárosiak és szepesiek is szintén a halicsi lemákok közül valók. A többiek, a sík földön lakók pedig Volhyniából és Podoliából jöttek mai székhelyükre. A legtöbb ruszint csak a XIV. és a XV. században hozták a vállalkozók a földesuri birtokra. A hegygerincek közelében lakók még későbbben szivárogtak ide.

A különböző időkben és különböző vidékekre szakadt ruszinok a mai Kárpátalja területén mind máig megőrizték eredeti nyelvjárásukat, vallásukat, szokásaikat, erkölcsüket és népviseletüket, aminek természetes oka van. Nevezetesen Kárpátalja folyói és patakjai mély völgyekben északraól dél felé sietnek a szöke Tiszába. Egyik völgyből a másikba alig lehet átjutni, ezért régebben csak az ugyanabban a völgyben lakók érintkeztek egymással, délen pedig a magyarokkal. Ennek természetesen a folyamata, hogy mind a mai napig nem alakult ki az egységes kárpátaljai ruszin nép és az egységes ruszin nyelv, amit irodalmi nyelvvé emelhettek volna. A földrajzi viszonyok másik fontos következménye, hogy a Kárpátok északi oldalán fajtestvéreiktől is elszakadtak és szá-

Meglepetésekben lesz része, ha a Szilvesztert a Páll sörözőben tölti.

Asztalfoglalás T. 26-85

zadokon át alig érintkeztek velük. De annál többet érintkeztek délen a magyarsággal és a nyugati részekben a szlovákokkal. Ennek folytán idővel a külföldi ruszinoktól sokban eltűnt és magyar, valamint szlovák elemekkel átítatott nyelvre és műveltségre tettek szert. A Kárpátok igen fontos vízválasztó hegység igazi választó fal is a népek között. Így pl. az Alpok hegyláncának északi oldalán a bajor medence terül el a bajor-német néppel, míg déli oldalán a Pó medence az olasz néppel. A Pyreneusoktól északra a francia, míg délre a spanyol kultúra virgott ki. Amerre a folyók vezetnek, arra húz és vándorol a lakosság is, mert életbevágó érdekei úgy parancsolják. Ugyan így parancsolták meg a Kárpátok is az idevetődött népek sorsát és életmódját is.

Nemcsak a földrajzi tényezők, hanem a telepítés és letelepedés módja is nagy hatással volt a kárpátaljai ruszinok sorsára. A betelepülő ruszinok ugyanis nem mint egységes nép vagy nemzet szállta meg a mai Kárpátalját, hanem mint a kenézek és solteszok

által különböző időben idezállított jobbágyok jöttek mai lakóhelyükre. Miután a földesuraknak csak fölművelőkre volt szükségük, nem jöttek a ruszinokkal sem kereskedők, sem iparosok, sem értelmiségi osztályba tartozók.

Ez a ruszin nép a magyarsággal a legnagyobb egyetértésben élt egészen a világháború kitöréséig. A nagy háború idejében előállottak bizonyos zökkenők az együttélésben, de csak szórványos jelenségekről lehet beszélni. A forradalom utáni időben a cseh propaganda és annak a zsoldjában állók állandóan igyekeztek az évszázados jó viszonyt megromtani. Differenciák származtak ugyan e mérlegkeverésből kifolyólag, de alapjában véve a nép lelkének mélyén még ma is ott él a békés együttélés nyomán támadt testvéri szeretet. Mi, akik e nép között élünk, tápláljuk e jó viszony felé irányuló törekvéseket és ösmerve a nép nyelvét, hathatósan fogunk dolgozni e közös érdekekben a szeth. boldogabb és nagyobb Magyarország jövője érdekében.

Révész püspököt a Református Tanítóegyesület díszelnökévé választotta

A visszatért felvidéki tanítók üdvözlése az egyesület közgyűlésén.

Az Országos Református Tanító Egyesület szerdán közgyűlést tartott Budapesten a Tanítók Házában. **Ormós Lajos** debreceni ny. igazgató-tanító, országos elnök megnyitotta beszédében méltatta Horthy Miklós kormányzó történelmi munkásságát, majd a kormány szociális alkotásairól beszélt. Hangsúlyozta, hogy *meg kell szüntetni a fizetésleszállításokat*, mert elmúlt az idő, amelyre tervezték. Az oktatásügy sorvadására mutatott rá ezután, aminek magyarázata a református iskolák bizonyos anyagi elhanyagoltságában van. Végül *meleg szavakkal üdvözölte a visszatért felvidéki tanítókat*. **Nemesik Béla** révkomáromi tanító a felszabadultak nevében szólt fel. Keresetlen szavakkal mon-

dott halát felszabadulásukért. *Erezzük — mondotta —, hogy nem kell szégyenkezve állnunk a felelősségrevonó nemzeti lélek előtt, mert a legsötétebb időkben is meg tartottuk gyermekeiket magyaroknak és reformátusoknak. Tamás István* az eszabolczi tanító névében mondott néhány keresetlen szót. **Törő Tibor** országgyűlési képviselő a tanítóság minden tisztelet megérdemlő, fontos munkáját fejtegette.

A gyűlésről a kormányzónak hódoló táviratot küldtek, majd **Révész Imre** püspököt díszelnökévé választották meg. A tiszteletbeli elnökké választott tanítók nevében **Kállós Béla** válaszolt. Végül **Nagy József** titkári jelentését terjesztette elő.

A debreceni rendőrség tisztikarának és detektívtestületének több tagját áthelyezték a felvidéki városokba

A felvidéki városok közigazgatásának megszervezése során a belügyminiszter a debreceni rendőrség számos kiváló, értékes tagját helyezte át a felvidéki városokba.

Dr. Elek Ferenc rendőrkapitányt Ungvárra helyezték át. A kiváló rendőrtiszt távozása pótolhatatlan vesztesége a debreceni rendőrségnek.

Ugyancsak nagy veszteséget jelent **Kovács Gusztáv** detektívnek Ungvárra helyezése. **Kovács Gusztáv** az intellektuális bűnügyek kiváló nyomozója volt, aki a legkényesebb bűnügyek egész sorozatára derített fényt. **Hatalmas eredménnyel dolgozott pályáján s egyike volt a legképzettebb magyar detektívnek.**

Misky Árpádot, a politikai cso-

port vezetőjét a belügyminiszteri rendelet Kassára helyezte át. Személyében a debreceni rendőrség egyik legkiválóbb tisztviselőjét veszítette el, aki nehéz és felelősségteljes munkakörében nagy teljesítményt nyújtott és megnyerő egyéniségét nehezen fogja nélkülözni Debrecen uritársadalmában.

Goricsanecz Józsefet, a kiváló bűnügyi nyomozót Kassára, **Miltényi Dezsőt** ugyancsak Kassára, **Radnóthy Győzöt** Munkácsra, **Sáry Istvánt** Rimaszombatra, **dr. Matkó Sándor** hivatali tisztet Ungvárra, **Hankó Gyula** s. tisztet Beregszászra, **dr. Szekeres Gyula** kezelőt Kassára helyezték át. Valamennyiükben értékes munkatársak, kiváló tisztviselőket veszített a debreceni rendőrkapitányság.

SZILVESZTERRE:
leszállítottuk a gépsonka árát 10 dekánként 60 fillérről
50 fillérré!!
Esterházy
pezsők, borok, sajtok, aszpicok és pácolt halkülönlegességek,
hideg tálak díszítése olcsó árban!
Monoky Nándor, Plac ucca 30. szám

Javították az OTI orvosok helyzetén — 250 új állást szerveztek az OTI-nál

Budapest, dec. 29. A belügyminiszter rendeletet adott ki, amellyel az OTI-nál alakított orvosi költség-tömeg számlák kulesát az intézet kerületi pénztárára vonatkozólag 12,5, az intézet vállalati pénztárára vonatkozólag pedig 13,5 százalékra emelte.

Budapest, december 29. Nagy szociális hatású kormányintézkedés a belügyminiszternek most megjelent két rendelete. Mindkettő az OTI-val összefüggésben jelent egészségesebb fejlődést. Az első rendelet az OTI hatalmas orvosi karának megélhetési viszonyainak javítását jelentős mértékben. Az OTI-nál az orvosok fizetése az OTI bevételeiből erre a célra kiszakított ügynevezett orvosi költség-tömegből történne. A belügyminiszter a most kiadott rendeletével ennek az orvosi költség-tömegnek százalékkulesát emelte. Ezzel lehetővé vált a pénztári orvosok javadalmazásának számottevő javítása. Nagyjelentőségű a rendelet azért is, hogy ez a fizetésjavítás 1938 január 1-től számít, tehát az OTI orvosi kar most egyszerre egy évre visszamenőleg részesül anyagi előnyben. Ez a rendelet tehát az OTI orvosi karnak illetményeinél hatályon kívül helyezte a gazdasági válság idején elkerülhetet-

lenné vált megszorítást és az orvosi javadalmazást megfelelő szintre emelte.

A másik rendelet 250 új egzisztencia alakítását, vagyis 250 családot megélhetését teszi lehetővé. Ez a rendelet ugyanis 250 új állást szervezett az OTI-nál. Az utolsó kényszerű létszámszűkítés óta az OTI-nál járandósított munkásság száma kerek 40 százalékkal, a táppénzben részesítettek évi átlagos száma 43 százalékkal növekedett. A most szervezett 250 állás az eddigi állásoknak mindössze 8 százaléka, míg tehát a munka 40 százalékkal emelkedett, az azt elvégző tisztviselők számát csak 8 százalékkal növelik. Ez a belügyminiszter eljárásának óvatosságára vall. A kivételesen magasra lendült tömegfoglalkoztatás jelenségeire figyelemmel építette ki az OTI státuszát. Tekintettel volt arra, hogy a tisztviselői létszám nem szélsőséges, hanem átlagos, általános gazdasági helyzetből adódó munkamenységnek kell, hogy megfeleljen. Ki kell még emelni, hogy a 250 új állás csupa alacsony állás, tehát kisembereknek nyújtott részben, részben pedig általánosságban életlehetőséget.

Leszállították a petroleum és egyes gumicikkek árát

Budapest, dec. 29. Az árkormánybiztos intézkedett a petroleum, valamint autóköpeny és tömlő, továbbá kerékpártömlő áreszkéntése tárgyában.

A Felvidék magyarlaktá részeinek az anyagországhoz való visszaesetelése az árpollitika terén is új problémákat vetett fel, mert számos iparcikk ára a hazatért Felvidéken alacsonyabbnak látszik a régi csanakország területén kialakult árnaknál. Az árkormánybiztos sűrűn napirendre tűzte az árszínvonal átvizsgálását.

Az árkormánybiztos tárgyalásai azzal az eredménnyel jártak, hogy a kartellbe tömörült gyárak és kartellen kívüli gyárak is kötelezettséget vállaltak arra, hogy az adózott petroleum árát 1939 január hó 5-től kezdődően negy pengővel leszállítsák, azaz budapesti paritásában ciszterne vételnél 31 pengőre, hordóvételnél pedig 32 pengőre esőkkentik. Továbbra is megmarad változatlanul a gazdaközönség termelési érdekeinek szolgálatában álló ügynevezett adómentes petroleum, budapesti paritásában 20 pengős ára. A petroleum fogyasztási ára tehát líterenként Budapesten 28—29 fillér, vidéken 32—36 fillér, számos helyen pedig még ennél is kevesebb lesz, ami azt jelenti, hogy a világító petroleum ára felvidéki viszonylatban is — nem szólva az adómentes petroleum kedvezményéről, még az 1:7 átszámítási kules mellett is csak kevéssel lesz magasabb, mint a korábban érvényben volt, kb. 2 csehkoronás áránál.

A felvidéki árbelyzettel függnek össze az árkormánybiztosnak azok a tárgyalásai is, amelyeket az autóköpeny és tömlő, továbbá a kerékpárköpeny árának mérséklése érdekében

folytatott le a legnagyobb magyar gumipari vállalattal. Az autóforgalomban nagyjelentőségű Cordatic tömlő és köpeny árjegyvezékét a gyár január elsejével egészen más alapokra fektet, mint eddig. A keresztülvitt árrendezésnek az a legfontosabb része, hogy a vállalat árjegyzéki árai lényegesen 25 százalékkal csökkentette.

Az árkormánybiztos felhívására a Futár, Csutár és Huszár, valamint Emergő kerékpárköpenyek ára is kb. 10 százalékkal és így a falusi lakosság közlekedésében is egyre nagyobb szerepet játszó forgalmi eszköz fenntartási költségei is olcsóbbítottak. Valószínű, hogy hamarosan lehet számolni a nálunk mindinkább tért hódító gumiszalmák árának csökkentésével is

5 nyaktilló-kivégzés Oranban

Az egyik halálraítelt kivégzése előtt közölte az igazi tettes nevét, mégis lenyakkalták.

Páris, dec. 29. Az északafrikai Oranban ma hajnalban 5 nyaktilló kivégzést hajtottak végre. A lenyakkaltak gyilkosság miatt halálraítelt arabok. Az egyikük, Henri Zaoui néhány pillanattal kivégzése előtt közölte az államügyessel, hogy ártatlan és egyben közölte az igazi tettes nevét is. A vallomás ellenére végrehajtották a halálos ítéletet rajta.

x Még a takarékos ember is járhat színházba, ha kedvezményes fűzet-szelvényt vált a Csokonai Színház földszinti titkári irodájában.

Öné lesz a hordó sör, ha a Szilvesztert a

Páll sörözőben tölti.

Asztalfoglalás T. 26-85.

SZILVESZTER ANGOLBAN Zöld teremben tánc jazz

Tasnády Nagy András igazságügy-miniszter a felekezeti békességről beszélt a szoboszlói kat. kulturház felavatásán

Hajdusoboszló, dec. 29. A hajdusoboszlói róm. kat. egyházközség kulturházát, amely a hívek adományaiból épült, esütörtök délelőtt avatták fel ünnepi keretek között. A zü nnepi szentmise után az új épület dísztermében diszközgyűlést tartottak.

A diszközgyűlésen megjelent dr. Tasnády Nagy András igazságügy-miniszter, a kerület képviselője, Lossonezy István főispán és Rásó István alispán.

Azlen Emil esperes-plébános

mondott avatóbeszédet.

Ezután dr. Tasnády Nagy András igazságügy-miniszter nagy tettség közben méltatta a kulturház jelentőségét, rámutatott a felekezeti békesség áldásos hatására és áldozatkész magasztos szerepére.

Göbölös Ferenc, az egyházközség elnöke, a többi keresztény felekezet megjelent képviselőit s a közreműködő papságot üdvözölte.

Délben a kulturházban 300 terítékes ebédet rendeztek az igazságügy-miniszter tiszteletére.

Enyhítéseket indítványoznak a zsidó javaslatban a frontharcosok és hadiárvaik javára

Budapest, december 29. A NEP egyesített bizottságai, valamint a NEP által kiküldött zsidóbizottság a karácsonyi szünet után tárgyalni kezdik a zsidótörvényjavaslatot.

Apolitikai pártokban és a pártokon kívül állók részéről, értesüléseink szerint, mozgalom indult abban az irányban, hogy a zsidótörvény bizonyos rendelkezéseit enyhítsék a frontharcosok, a frontharcosok gyermekei és a hadiárvaik javára.

Már is folynak a megbeszélések ebben az irányban. A NEP-ben sokan szívesen járulnának hozzá a kérdésnek ilyen elintézéséhez. Bizalmas megbeszélések is folynak. Először a kérdés részletes kidolgozását tervezik, azután a miniszterelnökkel óhajtanak érintkezésbe lépni.

Lehetségesnek tartják, hogy a közeli napokban már végleges megállapodás is jön létre.

Egyébként a zsidótörvényjavaslatot könnyítették, a korrekkturákat az igazságügy-miniszterium már átnézte, de ebben az érben már nem osztják ki a képviselők között.

Az újesztendő első napjaiban fogja a képviselőház elnöksége megküldeni a képviselőknek a javaslatot és január közepén, amikor a honvédelmi törvényjavaslat részletes vitáját befejezték, már a bizottságok, akkor kerül sor a zsidójavaslat bizottsági tárgyalására.

A zsidójavaslatot a képviselőház közjogi, gazdasági, közoktatási és közigazgatási egyesített bizottsága fogja tárgyalni. Plenáris tárgyalásra január végén, illetőleg február elején kerül majd sor.

Az egész katalán fronton előnyomulnak a spanyol nemzetiek

9000 köztársasági halott és 7700 fogoly.

Saragosa, dec. 29. A nemzetiek támadása a katalán fronton esütörtökön minden szakaszon tovább folyt. Különös jelentőségűek a Balaguer szakaszon folyó műveletek. A nemzeti csapatok, amelyek tegnap ezen a szakaszon áttörték az ellenség állásait, ma még hátrább vetették az ellenséget. A trempi szakaszon a nemzetiek folytatták előnyomulásukat a Leridát a francia határal összekötő ut felé és két kis községet elfoglaltak. Az arevonal déli szakaszán a nemzeti csapatok egész Casteldansig előnyomultak. Borgas Blancast 9 km-nyire közelítették meg. A harcok során sok foglyot ejtettek, az offenzíva még folytatódik.

Páris, december 29. A spanyol nemzeti csapatok katalóniai előnyomulása sikeresen tovább folyik. Franco csapatai teljesen hatalmukba kerítették a Leridától délre elterülő síkságot.

A malagai rádió jelentése szerint az előnyomulás megkezdése óta a köztársasági hadak vesztesége 9000 halott és 7700 fogoly.

Saint Jean de Luz, dec. 29. A barceloniai rádió bejelentette, hogy Szovjetország nagyobb segítséget ígért a köztársasági spanyoloknak. Elelmiszert és hadi anyagot várnak a szovjetországtól mintegy tizenegymillió rubel értékben.

x Nagy kedvezményrel válthat színházi fűzet-szelvényt a Csokonai Színház földszinti titkári irodájában.

Zamatos tokajhegyaljai ó és új borok, termelői pincészete, Széchenyi ucca 22. sz.

ASSZONYOM!

Nincs többé gondja. Estélye biztosan sikerülni fog,
ha tálat

Horváth hentes aspijával diszít
Kossuth u. 13.

1 kg aspi P 260

Tálat feldiszfítése díjlan.

A színházi iroda jelenti:

A fülbemészó melódiákban gazdag, káprázatos szép és hű díszletek közt előadott

Trópusi szerelem

estéről-estére nagyobb sikert arat. Ma este nézze meg, aki még nem látta.

Holnap, szombaton a színház gondoskodott a legnagyobb és mégis legolcsóbb szilveszteri szórakozási lehetőségéről. Debrecenben már tradíció, hogy

szilveszteri kabaréba

a Csokonai Színházba mennek a szórakozni vágyók.

Malac sorsolás

lesz úgy az esti, mint az éjszakai kabarén.

Figyelmeztetjük a közönséget, hogy tegnap tévedésből félyvöl és féltizenegy órai kezdettel jeleztük a kabarét.

Este 7

és

éjjel 10

órákor kezdődik az egyébként azonos műsorú, kacagtató kabaréest. Tehát

7 és 10

Tessék jegyet előre váltani, nehogy szomoruvá váljon a Szilveszter est annak, aki nem jut jegyhez.

Mindegyik előadáson lesz malac sorsolás, de ezeken kívül sok ajándéktárgyat is sorsolnak ki a résztvevőknek.

Szines**színházi filmkockák****Változatosan sikerrel**

fut estéről, estére a színház műsorán a Trópusi szerelem, Vadas László kitűnő meséjű, gyönyörű muzsikájú operettje. A szines, keleti történet, melyet pompás melódiákkal fest alá a zene, minden nézőt meghódít s a darab megtekintése közben a legjobb operetteket, a Mosolyországát és a Bajadert emlegetik. Valóban Lehár és Kálmán exotikus operettjei óta nem került színpadra hasonló tárgyú operett. A Csokonai-színház kitűnő előadása teljes mértékben érvényre juttatja a darab értékeit a

külön meg kell emlékeznünk a csodálatosan szép díszletekről, melyek különösen a második felvonás pazar szépségű díszlete, minden este tapsra ragadtatja a közönséget.

Dupla szilveszteri műsorban

lesz része Debrecen közönségének. Olyan érdeklődés nyilvánult meg a közönség körében a három óriási, vidám műsor iránt, hogy a közönség fele jutott volna jegyhez az előjelek szerint. Ezért a színház azzal kedveskedik a közönségnek, hogy teljesen azonos műsorral két előadást tart: egyiket 7 órai, a másikat 10 órai kezdettel. Mindenik előadáson fellép a teljes társulat remek, szórakoztató számokkal, vidám tréfákkal, egyfelvonásosokkal, énekszámokkal. Érdekes ötletek, meglepetések is lesznek a műsorban, melyhez hasonló, vidám és sikerrel szilveszteri programot már régen nem adott a Csokonai-színház.

Másfél hónapja

próbálja a szintársulat a Mosolyország zenei részét. Csanak Béla, a kitűnő karmester ugyan előbb is elkészült volna munkájával, közben azonban a férfi főszerepre kijelölt Laurisín Lajosnak nem volt szabad ideje. Így a próbák tovább folytak s a vidéki színházak történetében különálló rekordot jelent ez a hatalmas arányú előkészület, mely rávilágít arra a lelkiismeretes gondos munkára, ami a darabok előkészítése terén a Csokonai-színháznál folyik.

A legfantasztikusabb

neveket ajánlják budapesti tisztelői és a közönség Eöry Klárinak, a Csokonai-színház két esztendőn keresztül volt szubrettjének, aki egyike a legszebb magyar színésznőknek. A szép és páratlanul tehetséges Eöry Klárit végre (mérhetetlenül hosszú idő után) felfedezték a filmgyárak tájékán is és már javában folynak első filmjének a Vadrózsának felvételei Balogh Béla rendezésével a Hunnia filmgyárban. Az új sztárnak azonban még mindig nem találtak nevet. A pesti színházak frontján ugyanis már van két Eöri: Kató és Erzsébet Eöry Klári meg akarja változtatni a nevét. Eddig azonban hasztalanul ajánlották számára a fantasztikusabbnál fantasztikusabb nevet — pl. legutóbb Csinosbáthy Klárinak akarták elkeresztelni — a művésznek még nem tudott dönteni... Pedig már a szerencsés keresztapának jutalmat is tűztek ki... Mintán Debrecenben, ahol Eöry Klári a közönség kedvence volt éveken át, szintén számtalan rajongója volt, nincs kizárva, hogy innen kerül ki a keresztapa.

Belgium felveszi a diplomáciai kapcsolatot Francoval. Spaak belga miniszterelnök párisi tartózkodása alkalmával fontos tárgyalásokat folytatott a francia kormánnyal a spanyol nemzeti kormány elismeréséről s egyben közölte a belga kormány döntését arról, hogy diplomáciai kapcsolatba lépnek Francoval.

Nagy magyar táncbemutatót rendeznek az iparosbál alkalmával

Az ipartestület elnöksége, előjáróságának kiküldöttei, az Iparos Kör, az Iparos Dalárda, az Iparosifjúság Önképzőköre és a vezetőség általában nagy ülést tartott tegnap délután.

Arról tanácskoztak, hogy február 1-én nagy iparosbált rendeznek, amelynek eseményjellegét ad a körülmény, hogy nagyszabású magyar táncbemutató lesz magyar ruhákban. Ezenkívül bemutatják az első bálozókat és még a védnökök és védnökök felvonulása teszi

érdekesé és ünnepléssé a nagy bált, amelyet az Arany Bika dísztermében tartanak meg.

Egyik biztosítéka a bál teljes sikerének az a körülmény is, hogy a színpompás magyarruhás táncbemutatót kívül jól választották meg az időpontot is, mert február 1 szerdára esik és másnap ünnep van.

Az óriási rendezőbizottság nagy körültekintéssel fogott munkához és kötségtelen nagy sikere lesz a magyarruhás bálnak.

Magyar ruhákat Iparosbálla, csodaszépeket tervez és készít olcsón az Orosz-Lengyel szalon Piac uca 42**Huszonöt éves házassági évforduló**

Szépséges családi ünnepély keretében tartotta meg ezüslakodalmát, negyedszázados házassági évfordulóját Polgár Mihály földbirtokos, törvényhatósági bizottsági tag, ref. egyházi tanácsos, Kossuth uccai lakos. Polgár Miklós 1913. december 28-án kötött házasságot feleségével, Kertész Erzsébettel s ennek megfelelően az ezüstmennyegzős családi összejövetelt pontosan 25 év múlva, 1938. december 28-án tartotta Kossuth uccai házában. E 25 év alatt — melyből a világháború kitérőkor bevonulván, három évet — 1914—1917-ig a harcúterén töltött s mint betegszabadságos jött haza a Gondviselő négy szép gyermekkel áldotta meg őket. Gyermekük: Erzsébet férjzett Pásztor Jánosné, kiknek két szép ikergyermekük nemrég született. Miklós, aki most a Gazdasági Akadémia hallgatója. Magda, ki most végezte leányiskolai tanulmányait és Bálint, a ref. főgimnázium 7 éves tanulója. Szülők, gyermekeik s unokáik a legjobb egészségnek örvendenek.

Az ezüslakodalmás családi vacsora a Kossuth uccai ősi házában volt, ahol egybegyűlt az egész rokonság, a Polgár-család minden számottevő tagja, úgyhogy a fényesen megterített egyetlen hosszú asztalnál mintegy ötven vendég ült vacsorához. Ott volt az ünnepeltnek két élő testvére, Polgár István és Polgár Andrásné, továbbba a két ezüshajú édesanyja, özv. Polgár Bálintné, özv. Kertész Imréné s a nagykiterjedésű család számos tagja.

Vacsora közben Baja Mihály, Kossuth uccai ref. lelkipásztor emelkedett szólásra s köszöntötte fel az ünnepelt házaspárt s mutatott rá az isteni gondviselésre, mely a negyedszázadon át mindenben megmutatta áldó kegyelmét. Debrecen a debrecenieké, mondotta többek között, valaha századokon át a város őslakossága, mint a Polgárok is, örökölték a város szellemi és anyagi javait felett, művelték annak határait nagy szeretettel s áldoztak a kultúráért, az egyházért és viharos időkben vértük hullásával is védtek ennek a városnak őst örökségét. Ideje volna, ha az újabb korban is érvényre jutna a régi jelszó, ha az a nemzedék, amely ebből a televényből nő ki, elfoglalhatná az őt méltán megillető helyet minden téren s viszsza varázsolná az ősi város régebbi szellemi arcát, amely az utóbbi időben már annyi fájó torzítást tüntetett fel.

A családi viseletében Polgár István földbirtokos, a Gazdasági Egyesület elnöke, Polgár Miklós testvérbátyja szólalt fel, kedves epizódokat

elevenítve fel az ifjú korból, majd annak a nézetének adott kifejezést, hogyha a régi híres civisek utódai megbecsülik őseik anyagi és szellemi örökségét, el kell jönnie az időnek, amikor a „civis“ név megint szép és tiszteletet parancsoló lesz ebben a városban.

A szép családi együttléssel az ifjúság táncperdülésével tetőződött be s szolid házi vígsággal ért véget. A jelen voltak közül a következők neveit sikerült feljegyeznünk: özv. Polgár Bálintné, özv. Kertész Imréné, özv. Kun Ferencné, özv. Pásztor Jánosné, Baja Mihály lelkipásztor, Szilvássy János, Szilvássy Jánosné, Polgár András, Polgár Andrásné, Polgár István, Polgár Istváné, Kertész Imre, Kertész Imréné, Kertész János, dr. Kertész Jánosné, dr. Kertész Béla, dr. Kertész Béla, Békessy László, Békessy Lászlóné, Csabay József, Csabay Józsefné, Virágos Lajos és neje, Virágos Mányi, Virágos Ili, Virágos Lali, Kertész István, Kertész Éva, Pásztor János és neje, Slógl Ferenc, Mike Ferenc, Zöld János, Zöld László, Hegedüs Pösi, Polgár Juci, Polgár Pösi, Polgár Duci, Polgár Jóska, Polgár Bandi, Polgár Miklós, Polgár Bálint, Szilvássy I., Csabai I., Polgár Pityu, Szathmáry József, Tihanyi István, Balogh Sándor, Balogh Sándorné, Öry Mihály, Kertész Jancsika és még számosan az ifjú nemzedék tagjai közül.

Elfogták az óvatos tolvajt, aki egy évig megőrizte a lopott tárgyakat

A rendőrség a napokban elfogta Sági János állítólagos autószerelőt, aki Debrecenben több betörést követett el. Sági vallomása során beismerte, hogy a nyár folyamán többször átrándult Nyiregyházára és kerékpáron tért vissza. A lopott dolgokat azonban mindezekig nem értékesítette, mert az volt a szándéka, hogy azokat egy évig megtartsa és csak akkor adja el, ha a bűneire feledés merült. Óvatossága azonban árulója lett, mert a lakásán valóságos raktárt halmozott fel a bűnös uton szerzett árukból.

Sápiit tegnap Nyiregyházára vitték erős rendőri felügyelet mellett és végig vezették azokon a helyeken, ahol tolvajlásait elkövette. Sápiit a nyomozás lefolytatása után visszahozták Debrecenbe.

Még a takarékos ember is járhat színházba, ha kedvezményes fűtelszelvényt vált a Csokonai Színház főldszintű iktári irodájában.

A kormányzó arcképe Pozsonyban

Pozsony, december 29. A pozsonyi magyarság Szlovákia felszabadulása és az önálló szlovák kormány megalakítása óta több ízben nehezményezte, hogy amíg Hitler arcképei ott díszelhetnek a pozsonyi németek kirakataiban s ezek az arcképek díszítik a német iskolák tantermeit, addig a magyarság vezérének, Horthy Miklós magyar kormányzónak képét nem szabad Pozsonyban nyilvánosan kitenni, noha a bécsi döntőbírói ítélet Pozsonyra nézve a teljes nemzeti egyenjogúságot állapította meg.

Az elmúlt napokban az egyik Fa-nocai képkereskedő kirakataiban megjelent a kormányzó arcképe s az eladásra kerülő arcképeket órák alatt megvásárolta a magyarság.

A pozsonyi magyar gimnázium egyes osztályaiban is kifüggesztették a kormányzó arcképét s mert az épület termetét közösen használja a magyar és német gimnázium, a tanítás befejeztével a kormányzó képét mindig magához veszi megőrzés végett egy képező kis diák, aki azután másnap a tanítás megkezdése előtt ismét kifüggeszti azt.

Kivonultak a franciák a Skoda érdekeltségéből

Prága, december 29. A Schneider-Creuzot francia hadfelszerelési gyár eladta részvényérdekeltségét a Skoda Műveknél. A megváltozott helyzetre való tekintettel a francia vállalat helyesebbnek látta, ha kivonul érdekeltségével a Skoda gyárból. A Schneider-Creuzot vállalat a Skoda Művek részvényeinek jelentős pakettjével rendelkezett, amennyiben a 220 millió cseh korona névértékű összes részvények 50 százaléka volt a birtokában.

A részvényt pakett fölött a francia hadfelszerelési gyár holding-társasága, az Union Européenne rendelkezett. A cseh-szlovák kormány most megvásárolta ettől a holding-társaságtól a Skoda részvényeket, úgyhogy a legnagyobb eszecslovák hadfelszerelési gyár részvénytársa főlött most már a prágai kormány rendelkezik.

Borzalmas nyomor uralkodik a csiki székelyfalvakban

A székelyföldi közbirtokosok memorandummal fordultak a román kormányhoz, melyben feltárták borzalmas helyzetüket. Az erdőtermeléssel kapcsolatban rámutattak arra, hogy olyan rendelkezések látnak napvilágot, hogy a tulajdonosok nem tudják, milyen módon jussanak saját fájukhoz. Megrázó képekben esetelték a székely falvak elremitő szegénységét és kérik a kormányt helyzetük javítására.

— Mária olasz hercegnő esküvője, január hó 15-én lesz. Lajos Bourbon párizsi herceggel. Az esketési szertartás a kvirináli kápolnában fog lefolyni. Az ifjú pár Afrikába megy nászútra.

Hangulatos Szilveszter az Ujságíró Clubban

Ujabb vasuti szerencsétlenség történt Romániában

Száznegy halottja van már a besszarábiai vasuti katasztrófának.

Bukarest, dec. 29. A besszarábiai vasuti szerencsétlenség halálos áldozatainak száma 104-re emelkedett, miután a kórházban ápoló súlyos sebesültek közül tíz meghalt. A súlyosan sebesültek közül még tizenkettőnek az állapota reménytelen. Eddig 94 holttest személyazonosságát tudták megállapítani.

Közben újabb vasuti szerencsétlenség is történt Besszarábiában. Holin és Vanciacu között egy tehervonat összeütközött egy személyvonattal. A fékező a szerencsétlenség következtében meghalt, tizenöt vasutas pedig súlyosan megsébesült.

Súlyos incidens a lengyel-cseh határon

Csehek kézigránátokat dobtak lengyel járőrökre.

Varsó, dec. 29. A Gazeta Polska tescheni jelentése szerint a lengyel-cseh határvidéken újabb incidens történt. Kedden este Michalkowice határállomáson puskból tüzeltek és kézigránátokat dobtak a lengyel járőrökre. Két vámtisztviselő és egy rendőr súlyosan megsébesült. Orlovába szállították kórházba. A helyszíni vizsgálat kétségtelenül megállapította, hogy a tüzelés cseh oldalról történt.

A lengyel sajtó mind nagyobb élénkséggel tiltakozik a cseh kihí-

vások ellen. Az Express Poranny „Javíthatatlanok” cím alatt azt írja, hogy a lengyel-cseh határhelyzet valósággal botrányos. Lengyelország ismételtlen figyelmeztette Prágát, hogy kénytelen lesz megtorló intézkedések alkalmazására, ha nem szüntetik be a lengyelelles cseh mozgalmakat. Prága tehát tisztában lehet azzal, hogy Lengyelország, bár őszintén óhajtja a jószomszédi viszonyt, véget fog vetni a határai nyugalmát veszélyeztető törekvéseknek.

Szilveszter éjszakáját csak az

ÉDENBEN

töltheti kellemesen. Friss italok és ételek, szolid árak. — Női kombinált zenekar. — Reggelig nyitva. BOLDOG UJEVET KIVÁN. „Éden”.

El akarják tüntetni a Földközi tengert

A párisi közmunkaügyi miniszterterület fantasztikus terve.

A párisi közmunkaügyi miniszterterület tervezési osztályán C-doszterében van benne a Földközi-tenger kiszáritásának terve. A fantasztikus tervek között ma még ez a legutópisztikusabb, de politikai szempontból mégis a legaktuálisabb. Ha megvalósulhatna, egy csapásra eltűnne az ellentétes érdekek középpontjában álló földközi-tengeri probléma a történelem napirendjéről.

Arról van szó ebben a tervben, hogy igen könnyen lehetne 800.000 négyzetkilométert visszaszerezni a világnak a beltengerből. Marseille szárazföldi város lehetne, az olasz félsziget és Szardinia között mezők terülnének el s Korzika összeölelkezne Szardíniával.

A megoldás a terv szerint: el kell torlaszolni a Gibraltári-szorost. Technikailag ez a legnehézebb, de mindamellett mai eszköz-

közel kivihető megoldás. Persze évtizedekig tartana és körülbelül 150 milliárd frankba kerülne. A Gibraltári-szoros elzárása természetesen más éghajlatot teremtene Dél-Európában és használhatatlanná tenné a Szuezi-csatornát.

Hacha elnök Tisoval tárgyal a Tátrában

Hacha cseh köztársasági elnök tátrai tartózkodása alatt a szlovák kormány Tiso dr. elnöklésével szakadatlan tanácskozásokat folytat, főleg a magyar megszállás által előidézett időszerű kérdésekről. Hacha tegnap fogadta Karmasin képviselőt, a német kisebbség államtitkárát és Duresánszky minisztert is.

GRAMOFON

Szendrő gramofonlemez, rádió kölcsön Szilveszterre, Batthyányi-utca 22. szám.

Állandóan friss vajot, turót, tejfölt, sajtot és csemegét **Mogyoróssy Ilona üzletében** (Kossuth u. 8. Kölcsönsegélyző épülete) szereshet be.

A kormányzónak felajánlotta Szent Istvánról szóló történelmi munkáját Hóman Bálint

Hóman Bálint ny. kultuszminiszter Szent Istvánról szóló hatalmas történelmi munkája a karácsonyi könyvpiac nagy eseménye volt. Magyarország kormányzója a karácsonyi ünnepek alatt kihallgatáson fogadta Hóman Bálintot, aki könyvének díszes, bőrbekötött példányát nyújtotta át hódolatul az államfőnek.

A külügyminiszter átveszi mandátumát

Csáky gróf külügyminiszter ma Miskolcra utazik, hogy átvegye ördi mandátumát. A külügyminisztert egyhangúlag választották Özd képviselőjévé. A megbízólevél átvétele után nyomban visszatér Budapestre.

Horthy kormányzó részvétét fejezte ki a román királynak a vasuti katasztrófa alkalmából

A galaci vasuti szerencsétlenség alkalmából Károly román király részvétáviratot kapott Horthy Miklós kormányzótól, György angol királytól, Lebrun francia köztársasági elnöktől és más államfőktől is, melyekre a román király meleg hangon válaszolt. A súlyos sebesültek közül eddig 12-en haltak meg, ezáltal a vasuti katasztrófa áldozatainak száma 105-re emelkedett.

Megkezdődött a világ legnagyobb flottagyakorlata

A tegnapi nappal kezdetét vette az Egyesült Államok fél éves nagy flottagyakorlata, amelyre az amerikai flotta fennállása óta nem volt még példa. A kolosszális manővereken nemcsak az Atlanti-óceánon állomásozó flottaegységek vesznek részt, hanem a csendes-óceáni hajóraj összes egységei is. A zárógyakorlatokat június második felében rendezik a newyorki partvidéken.

Hirtelen halál

Tragikus módon, hirtelen meghalt özv. Rácz Jánosné 73 éves asszony. Wesselényi ucca 87. szám alatti lakos. Tegnap délután hat óra előtt pár perccel Ráczné hirtelen rosszul lett, szívéhez kapott, majd pár lépést téve, végigzuhant a padlón. Az eszméletlen állapotban levő idős nőböz nyomban telefonon kihívták a mentőket, akik azonban már csak a beállott halált konstatálhatták. A halál oka azie-bénulás.

— Portugál diplomaták nem vehetnek feleségül külföldi nőt, a külügyminiszter rendelete szerint. Akik eddig külföldi nőt vettek feleségül, nem folytathatják működésüket abban az országban, ahonnan feleségük származik.

Légóltalmi tapasztalat a spanyol háboruban

A legjobb tanítómester a gyakorlat. Légóltalmi szempontból tehát a kínai és a spanyol események mutathatják meg legjobban, hogy milyen a valószínűségi légi veszedelem.

Egy svéd író Valenciában élte át a nemzetiek légi támadását. Valenciában még a légi támadások előtt sok helyen építettek szükségszerűen óvóhelyeket. Ennél az okozott nehézséget, hogy a legtöbb háznak nincs pincéje. Ugy segítették tehát magukon, hogy a házak kapuit homokzsákokkal szilánkmentessé tették. Számoltak ugyanis azzal, hogy Spanyolországban sok négyemeletesnél magasabb lakóház van, tetelátalakot esetén tehát a legtöbb bomba a felső emeletreken fog felrobbanni.

Barcelonában és Madridban a földalatti vasút állomásai is kitűnő óvóhelyeknek bizonyultak. Valenciában, ahol nincs földalatti vasút, minden bevárosi benemépített telket bevezényelt óvóhelyek építésére használtak fel. Ez a fűtők képét egészen megváltoztatta. A légóltalmi óvóhelyeket 6-7 méter mélyen a föld alá építették ugyan, de a vasbeton födémek az út szintje fölé emelkedtek. Ezek felmég egy réteg laza földet terítettek, amelynek az lett volna a feladata, hogy rugalmasságával a bombák gyújtóinak működését megakadályozza. Mint érdekesség, megemlíthető, hogy a spanyolok arra számítottak, hogy ezeknek az óvóhelyeknek legfőbbje a háború után kitűnő gyümölcsverem lesz.

A svéd író azt is említi, hogy Valenciában a riasztás gyakran nem sikerült, mert a repülők a tenger felől közeledtek és későn voltak észrevehetőek. Ezeknél az eseteknél az óvóhelyeken, amelyekbe síró asszonyok és gyermekek tödültek, hihetetlen zavarok keletkeztek, mert arra, hogy a menedékhelyeket idejében elérhessék, sokszor hiányzott az idő. A robbanó bombák hatása nagyon nagy és az összedülő házak törmelékai hatalmasak. A segítségnyújtás munkája gyakran a lehetetlennel határos.

A kiürítés problémájához az író azt mondja, hogy nagyobb embertömegek elszállítása nem sikerült. A városi lakosok száma a harcok kitörése óta inkább növekedett. A város fel- és külterületén ezért leírhatatlan tömörülés volt. Amikor a légítámadások megkezdődtek, minden lakóhely, még több kilométerre a várostól is, tülszfolt volt. Ebben az időben nem állott elég közlekedési eszköz rendelkezésre a polgári lakosság részére. Azok az embertömegek, amelyek a délutáni vagy esti órákban tülszfolt kózzúti vasuton, vagy a legszükségesebbekkel megrakva gyalog igyekeztek a környékre, mindig lesújtó látványt nyújtottak.

A svéd író szerint az anyagi pusztításoknál sokkal nagyobbak az erkölcsiek voltak. Akik légítámadásoknak vannak kitéve és munkájukban állandóan zavarva vannak és akiknek kiméletlen, lármázó, sőt rosszindulatú emberek között kell menedéket keresni, könnyen mindentől elmegy a kedvük, még az önvédelemtől is. A légítámadások demoralizáló hatása tehát nyilvánvaló.

Emellett — a svéd író szerint — a nemzetieknek nem szándéka a városi lakosság alatti polgári lakosság tömegmészárlása. Vegyi harc eszközökkel sokkal nagyobb lett volna a hatás. A nemzetiek azonban csak a katonailag többé-kevésbé fontos céloknak, készleteknek, hadieszközöknek, garázsoknak és hajóknak az elpusztítására törekednek. Ezeknél azért a polgári lakosság is veszedelemben jut és ezért csak helyeselni lehet a svéd végkövetkeztetését, amely így szól: „Bár kében sohasem lehet eleget tenni a polgári légóltalom terén”.

Jándy Ferenc ipartestületi aljegyző meghalt

Súlyos vesztés érte a debreceni Ipartestületet. Egyik kiválóan értékes tisztviselője, Jándy Ferenc aljegyző meghalt. A fiatal és kitűnően képzett tisztviselő a bankpályáról lépett az Ipartestület szolgálatába, ahova irodatisztként választották meg. Ügyessége, szorgalma, folytonos önképzése csakhamar nélkülözhetetlenné tették az Ipartestület gazdasági ügyeinek vitelében, amelynek úgy szólván teljes adminisztratív munkáját ő végezte a könyveléssel együtt.

Kellemes, simulékony modora, az iparosokkal való helyes magatartása miatt mindenki szerette. Nagy jogi tudást is szerzett és a szakemberek magasra ívelő pályafutást jósoltak neki. Egy idő óta már arról is szó volt, hogy az iparügyi miniszteriumba viszik fel, ahol kitűnően értékesíteni tudták volna nagy szakképzettségét.

Már 14 esztendeje állott az Ipartestület szolgálatában, és véleményét mindig sokra értékelték a mindenkor vezetőik.

Jándy Ferenc halála szinte tragikus körülmények között követ-

kezett be. A még csak 34 éves fiatalember pár hónapal ezelőtt lett beteg, kezelték is, de csak az utolsó napokban jötték rá, hogy a **sárgaság mellett májrák támadta meg és ez a súlyos kór végzett is a fiatal élettel.**

Az Ipartestület elnöki tanácsa tegnap délelőtt foglalkozott a gyászessel, kinttük a fekete zászlót is és elhatározták, hogy amíg tisztázódik Jándy Ferenc „jogviszonya”, addig is a folyósítandó végkielégítési összegre 150 pengő temetési segélyt utalnak ki. Jándy Ferencnek ugyanis unokatestvérén kívül csak egyetlen kisleánykája van. Az ipartestületi tisztviselők állása még mindig nem nyugdíjas és így a magánalkalmazotakra vonatkozó törvények szerint kell ilyen esetekben eljárni.

Az Ipartestület elnöksége, a számvizsgálóbizottság, az előjáróság, az Iparoskör és az Iparos Dalgárda zászlók alatt vesz részt Jándy Ferenc temetésén, amely vasárnap délután történik meg a Köztemetőben.

A halálosvégű cserkész táborozás kártérítési ügye a tábla előtt

Elutasították az anyát keresetével.

A budapesti ítéltábla most foglalkozott öv. *Timinszky Károlyné* keresetével. E szerint 17 éves fia, Károly, aki cserkész volt, résztvett a szalkszentmártoni nagytáborozáson. A megyeri cserkészcsoporthoz, melyhez Timinszky Károly is tartozott, a Duna mellett táborozott.

Egy délután — mondja a kereset — Szőke Balázs helyettes parancsnok utasítására a fiú két társával esőnaktól átment a Dunaszégre nádért. A kajak nem tért vissza a megbeszélt időre értük és fiúk úszva keltek át a Dunán. Így történt, hogy Timinszky Károly a vízbe fullt és holttestét két nap múlva találták meg.

A kereset a vétkes felelősséget Szőke helyettes parancsnokra hárítja és rajta keresztül az Országos Cserkészszövetségre. Az özvegy bejelentette, hogy életjáradékot követel a Cserkészszövetségtől, annál is inkább, mert Szőke ellen eljárás is indult. A csapat parancsnoka *Kutas Emil* ref. lelkész volt, aki — mondja még az anya — felelősség

mellett kérte ki a fiát a táborozásra.

Az Országos Cserkészszövetség tiltakozott a kereset ellen, mert egyes csoportjai ténykedésért nem felel, ahová a szerencsétlen fiú tartozott, a zuglói református-egyházközség alapítása, a parancsnokokért a Cserkészszövetséget kötelezettség nem terheli.

A bíróság végeredményben elutasította a keresetet, mert az alapszabályok szerint nem terhel felelősséget a Cserkészszövetséget, mert a csoportok nem tagjai annak, hanem csupán azok alapítói. Miután a bizonyítás szerint a csoportvezetők vétkessége megállapítást nyert, legfeljebb a csoportot alapító ref. egyházközséget lehetne felelőségre vonni. Így a tábla helyben hagyta a törvényszék ítéletét, mely még a Kúria elé kerül.

Böngészés az 1939 évi naptárban

Az 1939. közönséges év vasárnap kezdődik, mindjárt az első héten egy ünnepnap lesz. Vízkereszt (január 6), amely péntekre esik. A többi álló ünnep sorrendje: Gyümölesoltó Boldogasszony (március 25) szombatra, Péter és Pál (június 29) esütörtökre, Nagyboldogasszony (augusztus 15) keddre, Szent István király (augusztus 20) vasárnapra, Kiszasszony (szeptember 8) péntekre, Mindenszentek (november 1) szerdára, Szeplőtelen fogantatás (december 8) péntekre, karácsony (december 25) hétfőre esik.

A mozgó ünnepek húsvétól függenek. Húsvét a tavaszi napéjegyenlőséget követő első holdtölte eső első vasárnap, az ideinél egy héttel előbb, április 9-én lesz. A húsvétot megelőző 40 napos nagybójt február 22-én, Hamvazó-

szerdán kezdődik, a farsang január 7-től február 21-ig, tehát 16 napig tart. (1938-ban 53 napos volt a farsang.) Aldozésütörtök május 18-án, a pünkösd két ünnepe május 28-án és 29-én, Szentháromság vasárnap június 4-én, Urnapja június 8-án lesz. Advent első vasárnapja december 3-ra kerül.

Az ünnepek elhelyezkedése részint a húsvéti és pünkösd kettős ünnepek leszámításával márciusban lesz kettős ünnep, mert Gyümölesoltó Boldogasszony szombatra esik, karácsonykor pedig három ünnepben lesz részünk, mert karácsony napja hétfőre esik és követi kedden Szent István első vértanu ünnepe.

x Még a takarékos ember is járhat színházba, ha kedvezményes fűzel szelvényt vált a Csokonai Színház Titkosítói Irodájában.

Jótanácsok a téli évszakra

Télen a közönség legszélesebb rétegeit fenyegetik az úgynevezett meghűléses betegségek. Az ellenük való védekezés szempontjából érdekes és hasznos tanulmányt írt dr. Aujeszky László gyetemi magántanár az Egészség című folyóirat legutóbbi számában. Mindenekelőtt azt állítja meg, hogy az ember voltaképpen nem a téli hideg éghajlat alá való, mert hiszen őshazája a meleg félsivatagokban volt. A téli hónapokban oly kevés napfényben van részünk, már pedig a napfény az emberi bőr vitamintermelésének egyik fontos tartozéka, amiből következik, hogy a napfényszegénység szervezetünk általános erőbeli állapotát is csökkenti. Ez a hátrányos állapot mintegy megteremti az alapfeltételt ahhoz, hogy az őszi és téli hónapokban tömegesen léphessenek fel a meghűléses betegségek. A téli meghűlésnek nem elsősorban oka a hideg, hanem nagyon sok körülmény játszik össze az előidézésénél. A meghűlést elősegítő tényezők a következők:

1. A természetes ellenállóképeség csökkenése.
2. A szobai életmód.
3. A szükséges testmozgást korlátozza a szobai életmód.

4. A szoba mozdulatlan levegőjében a fertőző anyagok sokkal könnyebben jutnak egyik emberről a másikra, mint a szabadban.

5. Az őszi és téli hónapok ködös levegője a levegőtömegeket lent az emberek között mozdulatlanul leszorítja és ez alatt a ködös záróréteg alatt a fertőző anyagok felgyülemése és így az utcan való fertőződés is sokkal nagyobb.

6. A helytelen szobai fűtés az őszi és téli évszak legnagyobb veszedelmek közé tartozik. A fűtés akkor nem káros, ha a közönséges lakószobában 18-19 C foknál nem melegebb.

Nagy baj az is, hogy túlzottan fűtött szoba levegője kiszárad és a száraz levegő a legzömbölyösödőbb ruházati védekezés a jó cipő, amelynek még akkor sem szabad átvedvednie, ha erősen olvadó hóban járunk. Rendkívül fontos az is, hogy szűz időben ki ne izzadjunk és ha már kiizzadtunk, akkor semmi körülmények között azonnal ki ne menjünk a szabadba.

8. A megfelelő ruhával való védekezés hiányossága is egyik legfőbb előidézője a téli meghűlésnek. Tudni kell, hogy a legeslegfontosabb ruházati védekezés a jó cipő, amelynek még akkor sem szabad átvedvednie, ha erősen olvadó hóban járunk. Rendkívül fontos az is, hogy szűz időben ki ne izzadjunk és ha már kiizzadtunk, akkor semmi körülmények között azonnal ki ne menjünk a szabadba.

9. Általános és közérdekű védekezés, hogy meghűléses beteg embereket való érintkezést kerüljünk.

Tanulmányát azzal fejezte be dr. Aujeszky László főmeteorológus, hogy minden téren, dohányzásban és italozásban, legyünk mértékletesek és ragadjunk meg minden alkalmat arra, hogy az időjárás természetes edző és ellenállást fokozó hatását kihasználjuk, ha pedig meghűléses fertőző betegségeink van, tartuk becsületből kötelességünknek, hogy maradjunk otthon és ne hurcoljuk tovább másra a betegséget.

— Elcsuszott a sikos járdán és karját törte. Tóth Józsefné Olajító 72. szám alatti lakos tegnap délután a Temetői utcán haladt hazafelé. A sikos járdán elcsuszott és karját két helyen eltörte. A mentők a sebészeti klinikára szállították, ahol karját gipszbe helyezték.

**Mindenben első
a „Debreczen”**

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata
december 25-től január 1-ig:
»Nap«, Piac u. 1. Telefon: 27-73.
»Muraközy«, Piac u. 72. Tele-
fon: 13-30. — »Aranyegyszarvú«,
Kossuth u. 8. Telefon: 34-96. —
»Arany János«, Csapó u. 66. Tele-
fon: 11-78. — »Mátyás király«,
Nyilastelep, Vámospécsi út 16.
Telefon: 13-83.

MENTOK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDSZERSZÁMA: 20 45.

**Emlékezzünk ...
December 30**

— 1914 december 30-án a pozsonyi 72-esek erősen véreztek a Nida-menti csatában. Az ezred három vitéz katonája kapta meg ezen a napon az arany vitézségi érmet. Imel.

Szajkóvits Vencel tartalékos zászlós hátul volt szakaszával, mikor parancsot kapott, hogy avatkozzék be a leégett Ozarkow-kastély körül dúló harcokba. A feladat azért volt nehéz, mert a magyar és orosz csapatok összekeveredtek. Szajkóvits alig érte el az első épületet, az ablakból erős tüzet kapott. Az oroszok egyben megadásra szólították fel. Szajkóvits válasza a harsány „Hajrá!” kiáltással elrendelt roham volt. Berontott az épületbe és ott heves küzdelem után 57 oroszot fogott el.

Ribarik István tizedes 3 gyalogossal, mint összekötő járőr este-felét azt a parancsot kapta, hogy állapítsa meg a szomszédos száznál lévő helyzetet. Utközben 15 orosz támadta meg, illetve megadásra szólította föl. Ribarik — hogy tévútra vezesse őket — hátra kiáltott: „3. század előre, rajta!” Az így megtévesztett oroszok az épületbe húzódtak vissza, de Ribarik nyomon követte és foglyul is ejtette őket. Ebben a pillanatban az orosz főhadnagy két katonával rontott rá. Ribarik a fegyver letételére szólította fel a főhadnagyot, de ez nem engedelmességet, mire tizedesünk mindhármukat lelőtte. Most már nyugodtan haza kísérhette 15 foglyát. A kastélyért vívott harcokban Simonics János őrmester 15 emberrel mintegy 100 oroszot szorított be a kastély pincéjébe és ott elfogta őket.

— **Ó-évi istentiszteletek a rómkat, templomban.** A Szent Anna uceai róm. kat. templomban ószentendő utolsó napján, szombaton délután két évvégi hálaadó istentisztelet lesz. Délután 5 órakor Kiss László s. lelkész mond szentbeszédet, este fél 7 órakor Lengyel László terézianumi prefektus tart szentbeszédet. Utána mindkét időben ünnepélyes Te Deum, melyet dr. Lindenberger János apostoli kormányzó végez segédlettel.

— **Kinevezés.** Ortutay Tivadart a kir. belügyminiszter kinevezte az ungvári számvevőség tanácsosává és megbízta az ungvári számvevőség vezetésével.

— **Naményi Gyorsíró- és Gépiró Iskolaiban januártól új kezdő és haladó tanfolyamok.** Rákóczi uca 12.

— **Szilveszter az Ujságíró Clubban.** Az Ujságíró Club hagyományos nagy-sikerű Szilveszter-estjét az idén már pompásan bevált új helyiségében, az Arany Bika félemeletén ünnepli. Aki igazán jól és hangulatosan akar elbucuzni az ó-év utolsó napjától, az az idén is az Ujságíró Clubban tölti a Szilveszter-estét. A Club elnökségének sikerült megnyerni Virágh Elemér, a Csokonai színház kiváló karmesterének közreműködését, aki a legmodernebb, remek zenészekkel fogja szórakoztatni a Club i. t. tagjait, hozzátartozóikat és vendégeiket.

— **Tűzharcosok utazási kedvezménye.** A MÁV, igazgatósága közli, hogy a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter a tűzharcosok, vagyis a Károly-csapatkereszt igazolt tulajdonosai részére évenként egyszer, egy meghatározott viszonylatban a félúru menetkedvezményt engedélyezte. A kedvezményre az említett tűzharcosok közül csak azok jogosultak, akik évi 1000 pengőnél, illetve amennyiben három vagy ennél több gyermekük van, évi 2000 pengőnél nagyobb jövedelemmel nem rendelkeznek. A menetkedvezmény az erre a célra rendszeresített és a közigazgatási hatóság igazolásával ellátott, valamint a lakóhely szerint illetékes üzletvezetőség által érvényesített arcképes igazolvány alapján vehető igénybe. A három évre érvényes igazolványok személyforgalomra berendezett állomásokon és önálló elszámolásra berendezett jegykiadóhelyeken egy aranypengőért 1939 február 1-től kezdődően vehetők igénybe.

**Szépén akar korcsolyázni?
Jöjjön a Nagymajtényi
jégpályára
Piac-utca 56.**

— **Kérelem a jószívű emberekhez.** Montal Gyuláné, Téglavető, Hargita uca 19. szám alatti lakos azzal a kéréssel fordul a jószívű emberekhez, hogy élelmiszer és tüzelőszert adakozásával legyenek segítségére, mert 70 éves munkaképtelen férjével, fütellen szobában fagyoskodnak és alig van már egy napra való élelmiszerük. — Adományukat, vagy lakásukon, vagy lapunk kiadói hivatalában átvesznek.

— **Svájci táncosnőkből álló kémszervezetet leplezték le Svájcban.** — Genfből jelentik: A hivatalos svájci távirati iroda jelentése szerint Anne-Masse városkában, a francia határ közelében kémszervezetet leplezték le. A kémszervezet vezetője Virginia Kapt táncosnő volt. Tagjai közül pedig három táncosnő és öt férfi. A kémei lakásán a rendőrség számos bizonyítékokat talált.

**Tartós hullámot,
hajfestést, frizurát
Batánál Simonffy-utca 1. sz.**

— **Az imperator vége.** Newyorkból jelentik: Miután néhány hónappal ezelőtt a Vaterland nevű, később Mauretania nevet kapott óriás hajót Angliában eladták ócskavasnak, most az ötvenkétezer tonnás „Imperator” került ugyanezre a sorsra, az „Imperator” legutóbb Berengária néven, mint a Cunard White Star Line tulajdona Southampton és Newyork között közlekedett. Az 1912-ben épült luxushajót az amerikaiak fogják megvásárolni és szétszedetni.

— **Ellopták a franciaországi közbiztonsági miniszter autóját.** Rucart miniszter autóját fényes nappal vitték el, Páris legforgalmasabb pontja, a prefektúra elől, ahol a miniszter hivatalos látogatást tett.

— **Törökország követeli Franciaországtól az észak-szíriai területeket.** Ez az értesítés a szír miniszterelnöktől származik, aki csak a napokban tért vissza Franciaországból hazájába.

— **Január elsejétől csak biztosítási könyvvel vállalhatnak munkát a gazdasági munkások.** A gazdasági munkások öregségi biztosítását szabályozó törvény 1939 január elsejével lép életbe. Eszerint minden munkás, aki a mezőgazdaságban, erdőgazdaságban, szőlészetben dolgozik, öregségi biztosítási kötelezettség alá esik. 1938. december 31-ig biztosítási könyvvel vagy mentességi bizonyítvánnyal kell ellátni ezeket a munkásokat, mert enélkül január elsejétől kezdve gazdasági munkát nem vállalhat. A biztosítási könyvet a hatósági munkásközvetítő hivatal díj- és bélyegmentesen állítja ki.

**IRÓGÉPEK HURAY, patent
kölesőzése T. 17-93**

— **A világ legrégebbi fája 15 ezer esztendő s pálmafa,** mely az ausztráliai Tambarin hegyen díszlik. A gigantikus pálmát az erdőapjának nevezik.

— **Leány-Tarzant találtak** Istanbul közelében az őserdőben a vadászok. A leány medve-hangon morog, beszélni nem tud s valószínűleg látszik, hogy egy anyamedve nevelte fel.

— **Vattay Margit tánciskolájában,** január 7-én kezdőknek 9-én haladóknak táncantólyam kezdődik. Kossuth uca 11.

— **Január másodikán megnyílik a MANSz háztartási tanfolyama.** — A MANSz Revíziós Leányegylet kérésére a földművelésügyi minisztérium az elmúlt esztendőben, úgy az idén is engedélyezte a leányegylet által megrendezendő kéthónapos háztartási tanfolyamot. A múlt nagysikere nyomán most is nagyszámban jelentkeztek résztvevők a tanfolyamra, azonban még korlátolt számban elfogadhatják jelentkezéseket a Revíziós Leányegylet, Dégenfeld tér 4. s. zám. I. em. alatt.

— **Sulyos szerencsétlenség ért három munkást a miskolci sodrongyárban.** A gázfejlesztő felrobbant és három munkást, Drachos Istvánt, Márton Józsefet és Hegedűst Istvánt borzalmasan összeroncsolta a robbanás ereje. Mindhármuk állapota életveszélyes.

— **Nagy színházi botrány, verekedés, lövöldözés volt Kerekegyháza-n,** mert karácsonykor a katolikus iskolában, operettet, a „Legyen úgy mint régen volt” c. darabot adták elő a műkedvelők. Az előadást a füttykórús miatt félbe kellett szakítani s a botrány az uccán véres verekedéssel, lövöldözéssel folytatódott.

— **A szentesi polgármester megszervezi a házilag készített játéktárgyak külföldi szállítását.** A játéktárgyak készítésével a sokgyermekes családok foglalkoznak s ezután külföldre, főleg Angliába is szállítják majd azokat.

— **Halálos vitatkozások.** Penészlek községben Mády István és Szabó János gazdák között vita támadt. A eivakodás hevében Mády revolvert rántott és mellbelőtte a 37 éves Szabó Istvánt, aki nyomban meghalt. Rakamaz községben pedig Bodnár János gazda veszett össze Weisz Ignác 21 éves földmunkással, akit a vita hevében leszart. Weisz nyomban meghalt. Bodnár azt állítja, hogy a tömegverekedésnél más szurta le Weisz.

**Olasz EXPRESSO
gépkávé kapható
Sántha cukrászda**

Püspöki palota. Fiók üzletben.
Feketekávé tejszínhabbal 28 fillér,
tea rummal, citrommal 30 fillér.
Tessék megkóstolni.

**Pro memoriam
FELESÉGEMNEK.**

Volt egy karácsony, mikor én is
mint Te édesem, úgy feküdtem
fehér ágyon fehér arccal, mit
láz festett meg s lásd, megéppültem.

Minden elmúlt azután, csak a
hála maradt a Jóltevőnek
bennem a multból — zengő ének,
hogy Te is értsed — a Jövendőnek.

A kés

Gyilkos volt Heródes kezében.
Gyilkos volt azelőtt s azért
Gyilkos a kés, mely ártatlanul
ontott ki vért évezredek óta.

S a kés, a kés áldás lett, mikor
már nem ölt, de mentett kezében.
Mikor mint orvos testből fekélyt
kivágta, mi rossz volt életében.

SIPOS KÁROLY.

— **Megharapta kezét a sertés** ölés közben Gulyás András hentes, árpádtéri lakosnak. Erősen vérző sebével a mentőállomásra ment, ahol bekötyözték sérülését.

— **Kartelen kivüli Barátvölgyi szénbánya elsőrendű termékei leg-olesőbb napi áron megrendelhető:** Gombosi Zoltán Debrecen, Déli-sor 4-b. Telefon: 12-90.

— **Hitler január 30-án nyilatkozik a német álláspontról.** Francia híradás szerint Rómában Dzsibuti és Tunisz kérdését fogják először tárgyalni. A végleges német álláspontról Hitler vezér és birodalmi kancellár január hó 30-án, a birodalmi gyűlésen tartandó beszédében fog nyilatkozni.

— **Válságba jutott az aradi magyar színház.** Az előadások szünetelnek s a jövő szezon sorsa is vesélyben forog.

— **Borzalmas gyilkosság történt Bukarestben.** Zoe Joan cipészmeister feleségét és 5 éves leányát meggyilkolva találták. A gyilkos az asszony testét borzalmasan megsemmisítette.

— **Istentiszteletek ideje az orth. izr. templomban.** Pénteken délután 3.40 órakor, szombaton reggel 8 órakor, délután 3 órakor. Szombat kezdete pénteken délután 3.30 órakor, vége este 4.40 órakor.

— **Zsidó istentiszteletek.** A debreceni statusquo-ante izraelita anyathitközség templomaiban az istentiszteletek rendje f. hó 30—1939 január 6. Péntek este mindkét templomban háromnegyed 3, szombat reggel mindkét templomban 7, délelőtt a Kápolnási utcában fél 3, este mindkét templomban fél 3, este mindkét templomban 4.50 órakor. Köznap reggel mindkét templomban fél 7, este mindkét templomban negyed 5 órakor. Vasárnap ászóré böltévész este mindkét templomban 4 órakor. Hítségnoklat péntek este a Kápolnási utcában. Rab-biság.

Unnepekre rendeljen

Csokonai ásványvizet

Szlluka szikvizgyárból

GYÁSZ ROYAT

Jándy Ferenc ipartestületi aljegyző életének 34-ik évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemető 2. A) ravatalozójából a ref. egyház szertartása szerint. Temetését Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Butyk Sándor városi hajdú, 40 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután kettő órakor lesz köztemetői hármastereből, görög kat. szertartással. Lakása: Mátyáskirályi uca 32. szám. — Pusztai temetkezési intézet.

Kincset talált egy földműves

Lorsi Imre paksi lakos szánás közben ezüst pénzzel színtűlt 15.000 cserépfazekat talált. A leletet bevitte a székszárdi vármegyei múzeumba, ahol megállapították, hogy a fazék tartalma 3660 darab I. Ferdinánd-korabeli körmőci veretű kis ezüst dénár és 24 darab II. Lajos-korabeli ezüst dénár. Van ezenkívül 30 darab ezüstforintos, amelyek részben I. Ferdinánd magyar és osztrák veretű pénze, részben V. Károly érme és van olyan is, amelyen „Mauritius Dux Saxoniae” felirat olvasható. A lelet egy részét a székszárdi múzeum, a másik részét a Budapesti Nemzeti Múzeum vásárolja meg, míg a főlös példányok eladására a megtaláló hatósági engedélyt kapott.

— **Öngyilkosság** — villamosszékben, Csikagóából jelentik: John Herch életunt rádióátvírásszal szokatlan módszert eszelt ki öngyilkossági tervének végrehajtására. Herch lakásán a kivégzéseknél használatos villamosszékhez teljesen hasonló készüléket szerkesztett s a halálos ítélet végrehajtásánál alkalmazott eljárás mód pontos betartásával vetett véget életének.

— **Véres munkástüntetés** volt Jamaica szigetén. Az angol rendőrség golyói nyolc benschülöt megöltek, harminckettőt pedig megsebesítettek.

— **A KIE zártkörü szilveszter-estje**, 9 órakor kezdődik a Piac uca 36. sz. alatt. Belépődíj nincsen. Teajegy ára halva fillér. Gazdag műsor. Újévi malac. Büffé. A KIE tagjait s minden érdeklődőt ezúton hív meg a rendezőség.

— **Megfulladt és utána megfagyott** Borsányi Márton 40 éves gyárimunkást esepeli lakásán megfagyva, holtan találták. A rendőri bizottság megállapította, hogy a gyárimunkás még a múlt hét esütörtökjén szobája közepén tüzet rakott, mert kályhája nem volt, majd lefeküdt aludni. A nagy tüsthen megfulladt és már halála után megfagyott meg.

— **Meggyilkolták a kínai kereskedelmi kamara elnökét**. Tiencsinból jelentik: Vangcsulingot, a kínai kereskedelmi kamara elnökét, sójvédéki kormánybiztost, esütörtökre virradó éjszaka meggyilkolták. Vangcsuling a francia engedményes területen lévő francia vendéglőben vacsorázott és amikor kilépett a vendéglőből, terroristák három revolverlövést adtak le rá. Vangcsuling azonnal meghalt.

— **Agglegényadó Brazíliában**. Rio de Janeiroból jelentik: Még az év vége előtt közzéteszik a családvédelmi törvényt, amely kor- és jövedelem szerinti emelkedő adókkal sújtja az agglegényeket, valamint a gyermektelen házastársakat. Azokat, akik családjukat elhagyják, vagy eltartásáról nem gondoskodnak, súlyos bírsággal s fogházzal büntetik.

Gyomor baját vissza kapja, ha továbbra is nem a Csokonai ásványvizet ISSZA

Fagyhullám Olaszországban 53 fokos hideg Moszkvában

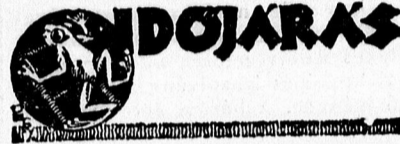
Róma, dec. 29. Felsőolaszországban a hideg újabb rekordot ért el. A Po-síkságon mínusz 15 fokra süllyedt a higanyoszlop. A déltiroli völgyekből 25 fokos hideget jelentenek. A malmok és fűrésztelepek a nagy hideg miatt kénytelenek voltak beszüntetni üzemüket. Délolaszországban emberemlékezet óta nem tapasztalt fagyhullám pusztít. A hideghez nem szokott lakosság igen sokat szenved a fagy miatt. A Vezuvot vastag hótakaró borítja. Még a kalabriai partvidéken is havazik s a hótakaró vastagsága helyenként az egy métert is eléri.

Stockholm, dec. 29. A szokatlannul kemény tél Svédországban is óriási hideget hozott.

Az ország északi részén a karácsonyi ünnepek alatt —30 Celsius-fokot mértek.

Középső-Svédországban a kiéhezett farkasordak megrohanták a falvakat s az országutakon embereket is megtámadnak. Jämtland tartományban a falusi lakosság nem meri fegyver nélkül elhagyni házat a farkasok miatt.

A kelet európai rendkívül erős fagy már természeti katasztrófa jellegét ölti. Moszkvában tegnap —53 Celsius fok hideget mértek s Oroszország minden részéből érkeznek jelentések arról, hogy a szörnyű hidegnek rengeteg emberáldozata van. Eddig tízezer ember esett a hideg áldozatául.

Házunkban a nap folyamán általában borult volt az idő és csaknem mindenütt volt havazás, az egész havazás azonban csak igen kis, egy-két tízednyi csapadékot adott s így a meglevő hótakaró vastagságát nem növelte. A hőmérséklet a nap folyamán az egész országban a fagyponthoz alult maradt, sőt Budapesten, Kaloosán még —5 fok fölé sem emelkedett. A hegyeken a hóviszonyok nem változtak.

Jóslás: Mérsékelt nyugati szél, több helyen újra havazás és köd, a hőmérséklet kissé emelkedik.

A szovjet szigorú munkatörvénye

Moszkva, dec. 29. Valamennyi reggeli lap feltűnő helyen közli a szovjet kormány új munkatörvényének rendelkezéseit. A rendelet 26 szakaszban nagyfotossága és mélyreható intézkedéseket tartalmaz.

Első a „Munkafegyelem” erősítéséről szól. Azok ellen a munkások és alkalmazottak ellen, akik munkakötelezettségüknek nem tesznek szabályszerűen eleget a jövőben, a törvény teljes szigorával járnak el. Az ebéd-szünetet pontosan kell betartani, a munkát nem szabad megszakítani, —

Bonczos államtitkár a szociális és egészségügyi feladatokról

Kiskunhalas, dec. 29. Csütörtökön délelőtt ünnepélyes keretek között avatták fel a kiskunhalasi tüdőbeteg gondozó intézetet, mely Pestvármegye első tüdőbeteg gondozója.

Az ünnepesre Kiskunhalasra érkezett vitéz Bonczos Miklós dr. belügyi államtitkár és felesége, aki vitéz Imrédy Bélánét képviselte. Vitéz Bonczos Miklós belügyi államtitkár beszédében kifejtette a kormány céljait, szociális és egészségügyi téren.

— A tuberkulózis — mondotta az államtitkár, szociális és egészségügyi kérdés. A nyomor és betegség együtt jár és nekünk mindkettővel fel kell venni a harcot. Szerinte az egész világon azon fáradoznak, hogy a tömeg jólétét emeljék, a népi közösség sorsát javítsák. Ez került a kormányzati tevékenység homlokterébe, amelytől nekünk nem szabad a feladatok elől meg hátrálni. Ezt a célt szolgálja a kormány szociális programja. E cél megvalósításához elszánt, bátor, okos emberek vezetése kell, továbbá áldozatkészség minden vonalon, mégpedig

sem pedig időt elvesztegetni. A rendelet pontos végrehajtásáért és betartásáért az üzemvezetőket személyükben teszik felelőssé és súlyos büntetéseket sújtják a mulasztókat.

A munkatörvény 2. részében a szabadkötőzködés ellen foglal állást, akik munkahelyéről elbocsátanak, vagy önként hagyja el, húsznapos átmeneti idő elteltével nem támaszthat igényt segélyre.

A gyermekágyasok szabadságát felére csökkentik.

nem esetleges, hanem szívből jövő és tudatos áldozatkészség. De szükséges az eredményességhez az is, hogy az a népréteg, amelynek érdekében történik a szociális megsegítés, érezze, hogy érte történik és hogy bizalommal fogadja a feléje kinyújtott kezét. A legfontosabb teendő a baj azonnali felismerése, ezt szolgálja ez az intézmény is, amelynek egyik kiinduló pontja lesz a tuberkulózis elleni nagy harcunk. Ez az új intézmény is tegye általánossá az egészségnek kieserlését ezen a vidéken s a tudomány fegyverével védje a magyar fajt, a magyar népet, a pusztító betegséggel szemben.

— Gyilkos harag. Almádi László 28 éves és Szabó Sándor 37 éves penészteljes lakosok a minap Penészteljes községben régebbi haragból kifolyólag összeverekedtek és ennek hevében Almádi frommer-pisztolyt rántott elő és Szabót mellbelölte. Szabó a helyszínen elvérzett s meghalt. A rendőrség az ügyben nyomozást indított. Almádi és egy társát elfogta s az ügyészségnek átadta.

— Neményi Gyorsíróiskolában új beszédíró tanfolyamra havi tandíj 3 P. (Rákóczi uca 17.)

— Ha belel el vannak dugulva és gyomra rossz, úgy folyamodjék azonnal a természetes „Ferenc József” keserűvízhez, mert ez már csekély, aig egy pohárnyi mennyiségben is gyorsan, biztosan és mindig kellemesen tisztítja ki az emésztés útjait s jó etvágyat és friss közérzetet teremt. Kérdezze meg orvosát.

KÖZÉRDEKŰ LEVELEK

MIERT NEM HOMOKOLTATJA A VÁROS A SÉTÁNYT IS.

A háztulajdonosokat kötelezi a hatóság, hogy házuk előtt a járdát homokolják, vagy hamuval hintsék be, ha síkossá válik. Ezzel szemben azt látjuk, hogy a közterületekről szinte az egész vonalon megfelelnek. A főtéri kétdoldali sétány tegnap valóságos koresolyapályává változott. Rövid idő alatt három bukást láttam a sétányon, mely elvégre téli időben is közlekedési célokat szolgál. Jó lenne gondolni a sétány veszedelmes síkos aszfaltjának homokoltására. A köztisztasági hivatal emberei elvégezhetnék ezt a munkát a járókeió közönség érdekében.

Tisztelettel: Egy járókeió.

Felvidéki vasuti bérletjegyek

A magyar államvasutak igazgatósága közli, hogy január 1-től kezdődő érvényes mérsékeltárú éves felvidéki csoportos bérletjegyek kerülnek kiadásra, amelyek havi részára II. kocsiosztályra pedig 40 pengő s azok a somorjai, Ujkomárom, Érsekújvár, Szob, Budapest nyugati pályaudvar és Budapest keleti pályaudvar, Miskolc személy pályaudvar és Sátoraljaújhely, Csap, Beregszász, Tiszaujváros állomások közötti és ezektől északra fekvő vonalakra érvényesek.

A késmárki német gimnázium magyar diákjai a magyar nyelv tanításáért

Pozsony, dec. 29. A késmárki német gimnázium magyar diákjai, mint az Új Hírek írja, mozgalmat indítottak a magyar nyelv tanítása érdekében. A magyar diákok arra kérték a szlovákiai magyar kulturegyesületet, segítsék meg őket anyagilag abban, hogy a német gimnáziumban, mint nem kötelező tantárgyat, tanítsák a magyar nyelvet s ezáltal ők, akik magyar szülők gyermekei, legálább némileg részesüljenek magyar oktatásban. A német gimnázium igazgatósága ugyanis a magyar nyelv nem kötelező tanításának bevezetését attól tette függővé, hogy a szülők fedezzék az ezzel járó külön kiadásokat.

Prága, dec. 29. December 31-ével megszűnik a több mint száz éve fennálló Bohémia c. németnyelvű prágai napilap. Ugyanezen a napon szűnik meg a felhivatalos Prager Presse és a Prager Abendblatt, amely a régi Ausztriában is fennállott.

Prága, dec. 29. A prágai zsidó hitközség felkérte a hatóságokat, hogy Polna város közelében, a cseh-morva határhegységben zsidó mekkát tábor létesíthessen. A hatóságok megadták az engedélyt azzal a feltétellel, hogy a zsidóknak tilos mindelefajta politikai tevékenységet folytatni.

NYILVÁNOS HÍREK

Születések: Bradács András npsz. Nyírbátor leány Erzsébet. Daróczi István villanyszerelő s. Szoboszlai ut 16. leány Erzsébet. Béres György bűrgyári munkás Pacsirta u. 9. leány Mária. Gulyás Ferenc géplakatos s. Csendes u. 6. leány Iona. Molnár Lajos máv. géplakatos Balaton u. 14. fiú Lajos. Czákó István szobafestősgéd Bőszörményi út 87. leány Gizella. Toronyi Bálint béres Kismacs 4. leány Mária. Katona József koldusellenőr Bartha u. 11. leány Edit. Sáfrány Sándor közműves Honvéd u. 77. fiú György. Fazekas Sándor asztalos s. Magyar u. 20. fiú Sándor. Szabó Béla városi tisztviselő Szoboszlai uti bérház fiú László. Sarkadi István gazdálkodó Kigyó u. 39. fiú István. Czákó József im. Macs 71—73. leány Erzsébet. Záhonyi Vilmos m. kir. főhadnagy Simonyi ut 16. leány Katalin.

Eljegyzések: Bolla Mihály m. kir. eszterházi főszékfőnök Lilla-füred—Kuzmiák Verona Árpád tér 11. Dániel József máv. állomásfelügyelő Nyírábrány Lőrincz Iona Hortobágy u. 24. Dobszai János cipész s. József kir. hg. u. 55.—Csonjó Anna Nyugati u. 28. Major Gábor állványozó Kondor u. 31.—Szilágyi Iona Tancsics u. 70. Fodor István gazdálkodó Rigó u. 12.—Horváth Margit Boeckay tér 1. Fényes György közműves s.—Balogh Erzsébet Erőss Lajos u. 7. Vezendi Sándor im.—Papp Róza Cserepes u. 9. Dr. Pollák Imre ügyvédjelölt Piac u. 58.—Blum Erzsébet Zsák u. 3. Kozma Péter téglagyári munkás Pósa u. 28.—Galgóczi Julianna Tegez u. 58.

Házasságok: Steinberger Sámuel kereskedelmi ügynök Sátoraljújhely—Kohu Páni Arany János u. 10. Béresy Béla géplakatos s. Ujdiósgyőr—Papp Sára József kir. hg. u. 38. Dr. Szabó Antal orvos Nyíresaholy—Nagy Irén Lándza u. 23. Borbás Sándor okl. középiskolai tanár Szigetvár—Kreszán Anna Bellelő 103. Balogh Lajos máv. munkás Óvoda u. 16.—Lente Mária Bellelő 226-b. Leiter Péter kereskedő Árpád tér 5.—Békési Róza Sarkad. Vigh Sándor m. kir. postaltiszt Péterfia u. 24.—Gracza Mária Péterfia u. 24.

Hatalozások: Horváth Zsuzsanna htb. ref. 70 éves, Boldogfalva u. 20. Petermann Mihály szegényházi ápoló ref. 65 éves, Kishegyési ut 40. Ilyés István ref. 2 éves, Bibari u. 12. Zagyva Ferenc ref. 19 hónapos, Kunhalom u. 52. Lakatos Julianna ref. 8 hónapos, Gyulai u. 11. Rácz Irén ref. 3 hónapos, Cseréi u. 13. Borbély Dezső asztalos s. ref. 58 éves, Agárdi utca 11. Szabó Mária htb. ref. 39 éves, Hortobágy u. 7. Frölich Ernő ny. postafőellenőr ref. 82 éves, Csapó u. 90. Vezendi Erzsébet ref. 5 hónapos, Görgey u. 16. Butyok Sándor városi hajdu görög katolikus 40 éves, Mátyás kir. u. 32. Weisz Henrik kereskedő izr. 65 éves, Csapó u. 41. Jándy Ferenc ipartestületi eljegyző ref. 34 éves, Hatvan u. 61.

SPORT

Nem oszlik fel a Hungária FC

A Hungária FC elnöksége nagy megütközéssel és fehaborodással visszautasítja azokat a célzatos leghöl kapott és minden vonatkozásban valóban híreszteléseket, amelyeket az egyesület feloszlásáról az elnöknek visszavonulási szándékáról, az egyesület egész, vagy akár egy játékosának elszerezéséről és általában a Hungáriai FC válságáról terjesztenek.

A DEBRECZENI sporthírszolgálat jelenté:

A Nemzeti harmadik oráni meccsét 4:1-re nyerte. A Nemzeti sikere teljes lett Oranban, harmadik meccsén hirtelen a katonai válogatott ellen 1:1 arányú féldő után 4:1 arányban győzött. A csapat nagyon szépen játszott, bár egy kissé fáradt volt a három egymásutáni mérkőzésétől. A gólokat Kisalagi (2) és Horváth (2) lőtte. A Nemzeti innen Fezbe utazott.

FILM

A Vígsház mozgó bemutatója.
Nincsenek véletlenek

Solt Endre pompás ötletes vígjátéka szinte kiváncsított érdekes, fordulatos meséjével filmre s most hogy váznon is végigvettük a sorsidőzött menyasszony bonyodalmaiban gazdag történetét, a kisiklott nászéjszakától egészen a happy-endig, őszinte örömmel állapíthatjuk meg, hogy a mulatságos, érdekes mese filmen is maradéktalanul hat, sőt egyes jelenetekben még jobban erényesül.

Az eltévedt ajándék által okozott bonyodalom s a menyasszonyi fűtyálával a pesti éjszakában ártatlansága bizonyítékát kergető Simkó Alajosné története vidám és ötletes keret ad, melynek első felében művészi értékű, az élet tényében csillogó jelenetek ragadják meg a nézőt, míg az estély pompás epizódjai ballatlanul mulatságos komikumokkal, harsányszerű burleszként nevetetik meg a közönséget. A „Nincsenek véletlenek” egyike a legvidámabb, legjobb filmeknek s ebben nagy része van a remek szereplőgárdának. Turay Ida olyan remek alakítást nyújt, mint még egyik filmjében sem. Szilassy Lászlóban végre megtalálta a magyar filmpártás igazi amorozóját. Kedvesen, finoman, egyéni művészettel játszik és hibátlanul alakít egy mai férfitípust, amelyik ráadásul rokonszenves. Tompa Sándor sofőrje is ragyogó, de minden szereplőt külön fel kellene sorolni a rendezővel együtt, olyan nagyszerű teljesítményt nyújtanak. Így is meg kell emlékeznünk a kis szerepében is kitűnő Misogáról. A kisérő műsor jó.

KÖZGAZDASÁGI

TERMÉNYTÖZSDE.

A készárúpiacon a búza árát 5 fillérrel, a tengeri árát szintén 5 fillérrel szállították le. A többi terményárak a tegnapi jegyzet ár szinten maradtak. Búza tiszavidéki 77 kg 20.20—20.30 78 kg 20.40—20.50 79 kg 20.60—20.70 80 kilós 20.70—20.80. — Felsőtisza 77 kg 20.10—20.20 78 kg 20.30—20.40 79 kg 20.50—20.60 80 kg 20.60—20.70 rozs pestvidéki 14.20—14.30, rozs mas 14.30—14.40, takarmányárpa cisztrén-dű 16.00—16.20, középminőségű 15.70—15.90, sörárpa kiváló 19.50—20.00, prima 19.00—19.50, zab elsőrendű 18.50—18.60, középminőségű 18.35—18.45, tengeri 12.70—12.80, korpa 12.70—12.80, 8-as liszt 15.80—16.00.

SERTÉSVÁSÁR.

A tegnapi megtartott ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak összesen 5928 darab sertést. A vásári állományból angol bússertés felhajtás 1298 drb volt. Az irányzat nagyon lankha. Árak uradalmi zsirsertés páronként 340 kilón felül 104.5 fillér, szedett sertés I. 92—95 fillér, silány 79—94 fillér, II angol sonkasertés 80—90 fillér export zsír márkázott 150 fillér kilónként.

Az uri betyár

Hajdusági regény

Irtó: MÓRICZ PÁL

(26)

Valami bús zengése volt a fiatalember hangjának. Még Peregrinus Jóska, a szürkehajú kőbordiák lelkét is megiepte a mélaság harnatja. Az asztalra fektette árbófavastag karját. Az álomzagi úrmöstől már pirosodott az arca és mintegy önkéntelenül dűdölgetni kezdte az öskollégiumi dalt:

Indul nagy újtára az árva diák,
Feszítik agyát karakán ideák;
Jó bor, mibe gondja temetve

lelend,
Szép lány, kit amúgy magyarul

Még a konyhában szorgoskodó tanítóné asszony is benyitotta az ajtót... A konyhából fővő paprikás-hús illata párolgott be; kellemesen esiklandozta Peregrinus Nagy Jóska orrát, aki Timárhoz fordult.
— Ne szotyogj, szent üesém!... Ha addig nem ütnek a kakszentmártoni oláhok, eljövök a lakodalmadra gyorskocsin.

— Haha!... Gyorskocsin?...
No izélj már József...

— Nem izélek én, Jakab pajtás.

— Pénz kell ahhoz, Józsi.
— Nekem ugyan nem... Mert midőn ballagtomban elunom magamat, a poros országúton előre-előrehajtom a farkos botot... Azután: gyi, lovam, gyih!... Uccu nek! Szárgulok a botom után... A gyorskocsi sem vágat igy!... Azon veszem észre, hogy bothajingálás közben a hetedik falut is elhagytam... Hehe!

Peregrinus Jóska gyorskocsizásán még Timár rektor is nevetett. Szatyúr kacagva kinalta fel a kanacsót.

— Igyál Jóska... Kenjük meg a gyorskocsid kerékét.
— Iszom én, akár három napig is pajtás!
Szavának megfelelően ivott is József, különösen a jóízű magyar vasesora után. A Wittenbergában feljárt Bodor Aladár debreceni diák avatag régi nótáját is eldalolta a cimboráknak:

Mikor Wittenbergának
Kapuját döngöttem,

Rektor magnifikus
Azt mondja énnekem:
Hej domine spektábilis!
Lászik, hogy kend magyar,
Ugy döngöt, bongatni, kongati
ezt a kaput,
Mint a jeges zivatar.

Szatyúr Jakabnak némileg akadozott a nyelve.

— Nem is helmi alattomos néfajzat. Duzmadt, erős volt mindig a magyardiák! Lám, a Damianies tábornok pirossapkás vitézei is!

A tapasztalt peregrinus József előbe vágott a honfiúi végleges el-érzékenyülésnek.

— Ne csak az öklét díeséritek a diáknak... Már ezerhatszázvalahányban azt kántálták a szerelmes szívű asszonyok: Nem adnék én egy diákot hatvan katonáért...

— Hehehe! — Szatyúr Jakabot némely esereszneszüreti emlékek bizrigálták, de a fiatal rektorok mint süldő szerelmesnek, nem volt inyeszerinti az ilyen léha beszé!

— Inkább ne látránkodjunk már itt... Amiért fiaeskáját tanítatom, Kenthe nemzetes úr a minap-ég küldött egy hordó boroskát... Köstöljük meg azt is. Gyerünk haza!

Szerenád a Hajdúságon.

— Nyete, nye! Eszem, nye! — zengett, zsongott a Timár rektor fiszhármóniuma.

Peregrinus Nagy Jóska verbunkos táncra illegette-billegette magát, Szatyúr az itókáért áradozott.

— Ez aztán a bor!... Ilyen bor is csak a Kakashalmon terem!

— Ha van bor, az mind jó bor! Az a rossz bor, amék ninesen! — böleselkedett Peregrinus József.

Timár rektor is nekibuzdult a bakatortól.

— Mondanék valamit.

— Eszem a zúzadát... Beszéli már! — és a Peregrinus már ölelgetős jökdévében volt.

— Adjunk szerenádét!

— Hát a cigány!

— Minek az? ... Itt a fiszharmóniumom!

Peregrinus kitarta tölgyár vastag két karját.

(Folyt. köv.)

APRÓHIRDETÉSEK

Nyomozó iroda

Gálócsy,
Vigkedvő Mihály ucca 23., telefon: 28-72. sz. Evtizedes gyakorlatlalt nyomoz, — megfigyel mindenütt, 1343 12 31

Alkalmazást nyer férfi

Tanulót és kifizetőt, férfiszabóságban, azonnal felveszek, Szabó Pál, Piac ucca 71. 1979

Borbélysegéd, állandóra azonnal be-
lephet, Sámsoni út 48.
Rebman. 71

Erős
kifizető, ki jól kerékpá-
rozik, felvétetik. Rubá-
zati Áruháza Cegléd ucca
11. szám. 72

Cipésztanuló
felvétetik, Boeckai tér
7. szám. 60

Kifizetőt
kenyérkihordásra fel-
veszek, Klór, Gázgyár
ucca 4. sűtőde. 47

Segédet,
ügyes kiszolgálót, rőfős
szakmából felvesz Pa-
dó, Széchenyi ucca, 36

Alkalmazást keres férfi

4—5 tagú
magyar zenekar Szil-

veszterre helyet keres,
cimbalommal. Fekete
József, Péterfia 36. 51

Alkalmazást keres nő

Idősebb
nő házimunkát vállal
kosztért, lakásért, ba-
romfihoz ért. Cim a ki-
adóban. 61

Háztartási alkalmazott

Mindenes
főzőnőt, helyben és vi-
dékre felveszünk, Szi-
pál fényképész. Piac u.
14. szám. 68

"TRINGALE"
valódi mézédés
PATERNO
MANDARIN
1.20
Déli gyümölcsöknek
Arany Bika mellett
és a Hungária palotában

Bentlakó
rendszerető leányt keresek bejáró szakácsnő mellé, elsejére. Teleki uca 63. jobbra. 62

Perfekt
szakácsnőt keresek, január elsejére, hosszú bizonyítvánnyal vidéki tanyára. Cím a kiadóban. 62

Bejáróleányt,
délelőtti órákra felvesszünk, Miklós uca 18. 46

Fiatal
bejáróleány felvétetik, étkezde, Simonffy uca 5. szám. 45

Bejáró
szobaleány, délelőtti jó bizonyítvánnyal felvétetik, Piac uca 28 C. III. 37

Ajánlat

Bundát
készít a legszebb kivitelben, alakít, Katona Vilmos sz. Simonffy uca 2. 815 1. 3.

Varróép, kerékpár
vétel, csere, eladás kölcsönzés. — Géprészek minden géphez. Javítások jóállással, Eisnerberger, Csapó uca 101. szám. 1379 1. 13.

"Le-La"
zouánkos tüzhelyek és olasz lakatos tüzhelyek raktára. Levensik. Csapó uca 87. sz. Zouánkos tüzhelyek szak szerű javítása. 445 1. 6.

Prima édes érett narancs
70 fill.
Mézédés mandarin
90 fill.
Batul alma
80 fill.
GOLENCZKY
Sas u. 2. Tel. 16-05

Ajándék
kosaras naptárak már 8 fillértől kaphatók az Aczél Antikváriumban. Széchenyi u. 2. Ugyanott előjegyzési és zsebnaptárak. 1376 1. 5

Tűkőgyártás,
füvegészítés, hibás tűkrök újárontása, fűdészobatűkrök. Sipkovits, Nagyvárad uca 15. szám. Telefon 22-96 175+ vv

Koresolya
2 pengőtől. Sláger gramofonlemezek bízhatatlan olcsón s ajándéktárgyak. Vagyonmentő, Hunyadi uca 18. 1037 1. 7.

Zouáncozott tüzhelyek
nagy választékban olcsón kaphatók. Ócska tüzhelyét becserelem. Hatvan uca 70. Telefon: 12 81. 1673 1. 11.

Cipő-
szükségletét Nagy Béla cipőüzletében szerezze be. Mindenféle cipőkben nagyválaszték. Olcsó karácsonyi vásárlás Nagy Béla, Dégenfeldtér 11. (Tiszapalota 11) 762 1. 2

Női
fekete téli kabát, 22.- pengőtől, férfi télikabát 25 pengőtől kapható Vágó Sándornál, Csapó uca 10. 605 12. 31.

Kocsik,
minden alakban, autófényezés, Riesz kocsigyártó. Hatvan uca. 1828 1. 8.

Kereslet

Állandó
tejest keresek elsejére, Pozsonyi út 8. szám. fűszerüzlet. 1988

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
finom koszt a Hungária panzióban **szobák napokra s hónapszámmal,** Ferenc József út 59. szám, telefon: 23-39. 800. 12. 31.

Élelmiszer ital

Bor
újleltai, sajáttermésű, édeskés rizling, kadarka, zöldszilvái boraitmal ünnepre legolcsóbban árúsitom, Simoffy 59. sarok. 1571 1. 1.

Zamatos
tokajhegyaljai ó és újborok, termelői pincészet, Széchenyi uca 22. szám. 933 1. 4.

Libacomb
120 kilója, libamáj 3 fillértől, csapóúceai színházjáráronál, libahúsüzletben. Pénteken 3 órától, Szombatou felől óráig zárva. 1322 1. 13.

Libaaprólék
70 fillér, libacomb 120 kilója, libamáj 3 fillértől dekája, csapóúceai színházjáráronál, libahús üzletben. 1037 1. 13.

Bor
nagyon jó sajáttermésű literje hetven fillér. — Csonka uca 18. 43

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Eladó
két kemencés pékség azonnal, Gyár uca 4. 1860

Egy
hentesüzlethelyiség azonnalra kiadó. Pozsonyi út 16. Érdeklődni a fűszerüzletben. 49

Butorozott szoba

Csinosan
butorozott szoba kiadó Kőlesey uca 1. sz. 67

Csinosan
butorozott kis uceai szoba, Fürdő uca 5. kiadó. Egy, esetleg két személy részére is. 1929 1. 1

Butorozott
uceai szoba, belvárosban, ellátással kiadó. Domb uca 14. 44

Butorozott
szoba elsejére kiadó — Miklós uca 37. 41

Külfönbéjárati
uceai parkettás butorozott szoba kiadó. Peterfia 29. kapualatt. 31

Uceai
butorozott szoba, előszobával, kapualatti bejárattal, bútor nélkül is kiadó. Burgondia 4. 54

Vegyés

Rövidáruval
utazom, csatlakoznék hasonló szakmabeli utazóhoz, aki autóval utazik. Cím: Friedländer Hermann, Berettyóújfalú. 50

Elveszett

Elveszett
piros nyakörves, fekete puli kutya. Megtalálójá jutalomban részesül, Csapó uca 78. 63

Gazdasági eszközök

Eladó
féderes kocsik, egy igás szekér, löszerszámok, nyereg, Pesti uca 3. 1917

Ingóságvétel

Mindent
veszek. Használt bútor, varrógépet, zálogcédulát. Ingóságokat. Andráska, Csapó uca 16. sz. Hívásra jövők. 686 1. 4.

Egy női
Singer karikahajós s használt varrógépet keres megvételre Simon Gyuláné, Sáránd. 38

Ingóság eladás

Szmoking,
két frakk és Ferenc József kabát eladó. Domokos Lajos uca 6. 1771

Mükoresolya,
kiváló acél, kerekorrú, 42-es cipőre szerelve, cipővel együtt 25 pengőért eladó. Domokos Lajos uca 6. 1909

Kétaknás folytonógó
„Perpetum” salgátarajni köszénkályha, jó állapotban, nagyobb lakások, szobák fűtésére igen alkalmas, eladó. Párja megtekinthető a kiadóhivatalban. 1679 vv.

Fényképezőgép
fémállvány, 6 pengőért eladó. Megtekinthető a kiadóhivatalban. 1234

Eladó ház

Kitűnő
jövedelmet biztosít magának, ha sűrűn eladó házamat megveszi. A múlt hónapban 111 pengő lakbért kaptam. 4 lakás és egy üzlethelyiség után. Címem a Debreczen kiadóhivatalában van. 21 A +

3 pengőért ház hely
négyzetméter, mint ritka alkalmi vétel most megvásárolható. A telek a sámsoni kövesúttól 1 perenyire, az Apponyi utca 48. szám alatt fekszik. Megbízható egyén részletfizetésre is megkaphatja. 2

Három utcára szülő
nagyserű. házat vehet a Nap uca, Attila tér, Baross uca által határolt telken. A ház a Nap uca 22. szám alatt van. Az alapincézett épületben szépen berendezett vendéglő magában véve is jó jövedelmet biztosít. Négy-szobás urilakás parkettes, fűrdőszobás, víz, villany, gázvezetékekkel, virágos udvar, szőlőugas, fák. Most hat százalékos kamat jövedelmet hajt. A ház most olcsón és kellemes feltételek mellett megvehető. 23+

Eladó
ház a város szívében 4 lakással, mindegyikhez fűrdőszoba, évi 4000 P bérjövédellel — 366 négyzetgöl területen. Szép virágoskert, ötven darab termő gyümölcsfa, baromfiudvar, sempernova front. Elsőrendű tőkebefektetés. Rákóczi uca 35. szám. Értekezni 2-ik lépcső, a tulajdonosnál. 101+

Keves pénzzel
átadó 54 pengő havi bérjövédelmet hozó ház 115 négyzetgöl telek, két szoba-konyhás lakás, más kislakás és két pincehelyiség is benne. Alkalmi vétel. Salétrom utcán fekszik. Cím a Debreczennél. 17 A +

A lakbérből
kifizetheti az egész ház árát, ha megveszi a most ujjáépített, Vargakertben fekvő házat. Lakbéréből havi 97 P felel be. Előnyös feltételekkel a ház azonnal átadó. Cím a kiadóban. 20 A +

Önmagát kifizeti
két év alatt egy havi 290 pengőt jövedelmező ház. Ügynökkel nem tárgyalok. Cím a kiadóban. 19 A +

56 pengőt
hoz havonta egy 133 fillés telken fekvő ház, több kislakás van rajta. Alkalmi vétel jól bír aki megveszi. Cím a kiadóban. 13 A +

Hallatlan olesón
eladó egy nagy jövedelmet hozó ház: a Venedeg uca 54. sz. Hat lakás van benne. a vízvezeték az udvarban. Végző ára 4900 pengő, de lakbérlekötéssel is most megvásárolható. 9

Ugyszólván ingyen
juthat most házhoz az, aki megveszi a Hétvezér uca 47. számú házat, mert a vételárat lakbérlekötéssel, részletekben kifizetheti, tehát amit a háztulajdonosnak fizetne lakbérként, azt saját háza árába fizeti. Nagyon szép konyhakert, két szivattyus kut van a 700 négyzetgöles telken. Hosszú tornác, több lakás, istálló van a házban. Jól jár, aki megveszi. 4+

Alkalmaj áron kevés pénzzel
átvehető 119 négyzetgölyni telken épült ház a Homokkertben. Van rajta 3 egyszobás és külön egy egyszobás lakás. A ház havi jövedelme most 30 pengő. Cím a kiadóhivatalban megtudható. 18 A +

Havi 172 pengő
bérjövédelmet hoz egy szép ház, melynek 158 négyzetgöles telke, 2-3 szobás lakása van. A házat most renoválták. Szabadkézből kedvező feltételek mellett a tulajdonos sűrűn eladná. Cím a kiadóban. 22 A +

Nagyserű
üzletet csinál, aki a város forgalmas, nagy fejlődés előtt álló helyén azt a házat megveszi, amelyikben 2 szobás, 4 egyszobás lakás és 1 üzlethelyiséggel szobával bíró lakás van. A havi jövedelem 130 pengő. A ház a vételár felével már átvehető. Címet a kiadóhivatal mondja meg. 14 A +

Kertségben
csinos ház igen olcsón eladó. A Bozay telepen. 384 négyzetgöl telek, 3 kislakás. Az átvelethez alig kell valamennyi pénz. Felvilágosítást a Debreczen kiadóhivatalában. 16 A +

Előnyös vétel.
Aki jó üzletet akar csinálni, vásárolja meg a Hatvan uca egyik modern házat. Nagy, 591 négyzetgöles telek, több lakás van rajta: 4 szobás, 4 háromszobás, 7 kétszobás és 7 szoba-konyhás lakás, de még ezen kívül 3 üzlethelyiség is bérbe van adva. A ház havi jövedelme most 909 pengő. A tulajdonos előnyös feltételekkel eladná a házat. Címe megtudható a Debreczen kiadóhivatalában. 15 A +

Egyetemi sportpályával
szemben, kedvező feltételek mellett eladó egy villatelek. Aszfaltos út mentén. Közlebbi felvilágosítást ad a Kölescsés Széchenyi Emlékező Kossuth uca 8. 104+

D. K. W.
Meisterklasse 4 üléses, Balilla 4 üléses és motorkerékpárok eladók. Szoboszlav, Széchenyi uca 24. szám.

Eladó föld

Gyümölcsösnek
kiválóan alkalmas homokföld, vágóbód villamos végállomáshoz három percre, részletek is eladók. A terület házbeveleknek is parcellázva van. Bihari uca 4. 102 +

Eladó állatok

80
és 110 kiós bízott malac eladó. Hegyi Mihály uca 36. szám, Homokkert. 1974

Hét darab
újévi malac van eladó a látóképi csárdában. 30

Hízott
sertés 130—180 kilós eladó. Berek uca 6. 69

Hízott
egy darab fiatal, 105 kilós mangalica eladó. Kőlesey uca 24. 65

Egy
140—150 kilós súlyú kövér sertés eladó. — Kossuth uca 51. szám. keresztépület. 64

Három darab,
100—120 kilós kövér malac eladó. Honvédtemető uca 31. 59

Eladó
100 kilós zsírmalac, két felé hasítva, félbe is kapható Varga uca 34 58

120 kilós
sertés eladó. Csillag u. 94. szám. 57

Eladók
fiatal 130 kilós kövér sertések, újévi tejmalacok, Meszera uca 18. szám. 56

Három
kövér liba eladó. Sámsoni út 44. 55

Eladó
egy 150 kilós zsírsertés Kínéshegy uca 6. 53

Újévi
malacok kaphatók. — Vargakert, Legányi u. 35. szám. 48

Három darab
fiatal zsírsertés, darabja 160 kiló, egyenként is eladó. Teleki uca 80 42

Két darab
kövér sertés eladó. — Székfü uca 17. 40

Öt darab
80, 100 kilós malac eladó. Bihari uca 15. 34

Öt darab
130—140 kilós zsírsertés eladó. Dózsa u. 8. szám. 1971

Szerkesztője felelős:
PÁLFY JÓZSEF
Kiadja és nyomja a
TISZÁNTULI KÖNYV-és LAPKIADÓ
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Kiadásért felelős:
IFJ. SZIGETHY GYULA
Igazgató.